COLONIA POETICĂ

poezie suedeză contemporană

Casa de editură
Max Blecher

COLONIA POETICĂ, poezie suedeză contemporană

Lector de carte: Eva Leonte

Concept grafic: Ana Toma

Casa de editură Max Blecher mulțumește Institutului Cultural Român pentru permisiunea de a publica versiunile românești ale poemelor suedeze traduse în cadrul atelierelor pe care ICR le-a organizat în anii 2008, 2009, 2010 și 2011, cu participarea poeților suedezi și români din cuprinsul prezentei ediții.

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

Colonia poetică : poezie suedeză contemporană / antologie
alcătuită de Claudiu Komartin. - Bistrița : Casa de Editură
Max Blecher, 2011
ISBN 978-606-92702-6-4

I. Komartin, Claudiu (antolog.)

821.113.6-1=135.1(082)

COLONIA POETICĂ

poezie suedeză contemporană

antologie alcătuită de
Claudiu Komartin

Casa de editură
Max Blecher
2011

E ciudat să încerci să descrii strania legătură care s-a creat între poeții suedezi strânși în antologia *Colonia poetică* și cei cincisprezece poeți români pe care i-au întâlnit aceștia pe parcursul atelierelor organizate de Institutul Cultural Român de la Stockholm între 2008 și 2011. Acești treizeci de poeți contemporani din două țări și literaturi care se cunosc în continuare destul de puțin (dacă e să lăsăm la o parte cazul lui Mircea Cărtărescu, ale cărui cărți au făcut vogă în Suedia) s-au descoperit și s-au tradus reciproc în patru workshopuri, ținute mai întâi în România (în 2008), apoi în Suedia (în 2009, 2010 și 2011), care cred că au fost pentru toată lumea mai mult decât niște jocuri de societate. Nu au existat complimentări gratuite, nici nu au lipsit reținerile. Dar a fost vizibilă de fiecare dată dorința de a depăși blocajele de sens sau diferențele culturale vizibile dintre noi. Pentru unii, întâlnirile româno-suedeze au fost un prilej de a ieși din carapacea propriului scris, a propriilor obsesii și preocupări stilistice, iar dincolo de exotismul acestei situații – de a traduce poeți dintr-o limbă pe care nu o cunoști, la capătul multor ore de lecturi și de discuții într-o limbă „mijlocitoare" –, faptul că participanții au fost unii dintre cei mai buni scriitori români și suedezi de la începutul secolului a constituit o garanție pentru reușita proiectului. Îmi dau seama că pentru unii dintre noi nu a fost deloc comod să se plieze pe discursurile structural diferite ale poeților suedezi, în timp ce alții și-au apropriat ce li se potrivea mai bine din poezia *celorlalți*. Un caz interesant de anxietate a influenței este noua direcție (vizibilă în volumul *Spațiu privat*) în care s-a îndreptat poezia Elenei Vlădăreanu după întâlnirea cu poezia conceptuală a Idei Börjel. O întâmplare fericită pentru scrisul meu a fost întâlnirea de acum trei ani cu Kristofer Flensmarck și Malte Persson. Kajsa Sundin și Dan Sociu s-au înțeles de la început excelent, colaborarea lor continuând și cu alte proiecte.

În 2011, Clubul de lectură Institutul Blecher și Casa de editură Max Blecher au organizat, cu sprijinul Consiliului de Stat pentru Cultură din Suedia, Kulturrådet, două evenimente (la reușita cărora și-au adus contribuția Institutul Cultural Român și Ambasada Suediei), în martie și în mai, la București. Vizibile în calitatea traducerilor, asumarea vocilor străine și „turnarea" lor într-o formă nouă, potrivită cu limba română în care scrie generația afirmată în ultimii 11-12 ani, reprezintă principalele argumente pentru publicarea acestei antologii. Ea strânge aproape tot ceea ce au tradus

poeții români din textele suedezilor, participanții împărțindu-se astfel: în 2008, Ida Börjel, Kajsa Sundin, Malte Persson și Kristofer Flensmarck vs. Elena Vlădăreanu, Adela Greceanu, Dan Sociu și subsemnatul; în 2009, Cecilia Hansson, Viktor Johansson, Henrik Nilsson vs. Gabi Eftimie, Dan Coman, Marius Ianuș; în 2010, Anna Hallberg, Sofia Stenström, David Vikgren și Leif Holmstrand vs. Domnica Drumea, Rita Chirian, Radu Vancu și Teodor Dună; în 2011, Ann Hallström, Linn Hansén, Pär Thörn și Johannes Anyuru vs. Doina Ioanid, Aura Maru, Răzvan Țupa și Alexandru Vakulovski.

Sunt convins că cititorul român are, odată cu apariția *Coloniei poetice* (pentru al cărei titlu îi rămânem îndatorați Ritei Chirian, care l-a formulat în articolul publicat în *Poesis internațional*, nr. 4 / martie 2011), ocazia de a explora câteva dintre discursurile cele mai apreciate din poezia suedeză a momentului. De la Henrik Nilsson, scriitor cu temperament sudic, îndrăgostit de Portugalia și Turcia, care a scris unul dintre cele mai frumoase poeme de dragoste pentru un oraș pe care le-am citit în ultima vreme – la Malte Persson, autor livresc și complex, de la bizareriile insolite ale lui Leif Holmstrand la confesivitatea mocnită a lui Ann Hallström, Sofia Stenström sau Anna Hallberg, de la romantismul ultrarafinat, „hiperboreean" al lui Kristofer Flensmarck sau Viktor Johansson până la poezia conceptuală (curentul cel mai la modă în Suedia, necunoscut încă la noi) pe care o practică Ida Börjel, cu a sa *Lirica juris*, Kajsa Sundin, în excelentul text-manifest *Soia*, sau Pär Thörn, cu experimentul extrem din *Peisaj* sunt distanțe apreciabile. Cel puțin cât între poezia lui Marius Ianuș și cea a lui Dan Coman, sau între textele Doinei Ioanid și cele ale lui Gabi Eftimie.

Nu în ultimul rând, dincolo de panorama poeziei suedeze din ultimul deceniu pe care o configurează textele celor cincisprezece poeți din *Colonia poetică*, este o primă ocazie de a-i vedea la lucru, în calitate de traducători, pe câțiva dintre cei mai cunoscuți și mai bine cotați autori ai „Generației 2000". Fiecare dintre poeții români care și-au împrumutat voit-nevoit vocea „perechilor" lor suedeze este prezent în această carte care adună pentru prima oară o sumă de personalități extrem de diferite și de greu de strâns laolaltă. *Colonia poetică* este în mare măsură meritul lor.

Să-i ascultăm.

Claudiu Komartin

JOHANNES ANYURU

Johannes Anyuru (n. 1979) este un poet cu reputație și statut de star rock.

Are la activ mai multe colaborări cu muzicieni, iar versurile lui poartă influența generației *beat* și a poeziei *slam*. În contrast cu aceasta, poezia lui Johannes Anyuru trimite deseori la mitologie și la diverse texte literare consacrate.

A publicat trei volume de versuri: *Det är bara gudarna som är nya* (*Doar zeii sunt noi*, 2003), *Omega* (2005) și *Städerna inuti Hall* (*Orașele din celulă*, 2009) și un roman: *Skulle jag dö under andra himlar* (*Dacă ar fi să mor sub alte ceruri*, 2010).

A obținut diverse premii literare, iar în 2009 a fost nominalizat la Premiul August, pentru Cartea Anului în Suedia.

*

... să te trezești
la ultima stație, cerul închisorii
blocat deasupra ghețarului verde –
ca un scut –
Bucăți din stația de autobuz... din noapte frunzele cad
răcite... camioanele amorțite
dorm cu craniile înlemnite ce par
să se miște
în spatele vizierelor metalice
arcuite... uneori
o anumită cheie se potrivește... la două mașini diferite
ce pur și simplu se întâmplă să fie
în același loc...

*

Legea
care nu vrea
să fie
lege
așa că vine
la tine

fă-mă
în
praful alb
fin
al orașelor voastre

*

Visează un vas pictat
ce strălucește albastru ca flacăra
unui motor cu reacție Soldații
ies
dintr-un cal
mare
și gol

Criminalul
este o ghicitoare care șoptește
despre violență
ca
un manechin pentru teste

*

De fapt cândva încerca să țină
pistolul prietenului său Îl cântărea distant
în mână ca pe o vertebră de câine Stă
la fereastră, își amintește
greutatea lui, privește
dincolo de frunțile albe și uzate
ale caselor, în ploaie
și zăpadă
Sunt lamele pansate
ale croselor de hochei

Ferestrele strălucesc, se sting

*

Încă o dată gri, ceață
învolburată, dimineața

Din nou cineva își pierde
viața, pentru că nu poate trăi
așa cum îi place, chiar dacă ție-ți pare
că ai putea El e făcut
din ace-de-mașină-de-cusut
înfipt în obrazul serilor
de Lumină Felinar Zăpadă
albastră Când urmărește casele
simte că și ele se gândesc
la el
la fel
privindu-se
întrebându-se
despre ele însele

Cine este
dacă este
cineva Gol

Se trezește
după o noapte de lucru
în orașe, antebrațele lui
sunt ca niște bolnavi, nebuni
în concediu medical
l-au tras, l-au zgâriat

El privește sus la crengile
fagilor
legănându-și cozile ușoare
lungi

El privește-n jos la picioare sale
mici de prințesă

Coridoarele strălucesc
în noapte, i se absorb
în gât Animalele
nu au război Nu se poate uita
la oameni,
la fețele lor
goale și pierdute
Deasupra Videoland-ului
și a gheretelor fast-food vâjâitul
pustiu absoarbe sunete Peste tot
acolo sunt ochi electronici care îl privesc,
îl ascultă, sunt ochi sub tălpile
anumitor popoare

Trăiește într-o
undă de șoc

Merge pe bicicletă prin seară
clavicule ascuțite pedalează
punga strălucitoare de gunoi
plină cu bucăți de corp
înaintează
în ploaia-cu-sârme-de-oțel
a podului, o viață

Dă drumul aerului
din anvelopele bicicletei Umflă
un balon
îl leagă cu un fir în jurul
ghidonului

deșurubează
broasca
de la o ușă
demontează

toate piesele, le împrăștie
în vânt

*

O tânără cântă la un castron
metalic întors, aplecată
lângă perete

Situația globală a violenței
este miezul gol
al existenței

*

Tai
o plantă și vezi

în tăietură vârsta
ei

Fețele încrețite
se transformă
în lumină tv

Orașul secretă
străini și uniforme,
ca pe hormoni

*

1.
Ia vopsea în gură
ridică palma
și suflă

2.
Un foc
Aripi umane uriașe, negre
pictate
pliate în interiorul
unei peșteri

*

Ce îți mai amintești
din vise e doar ultima
parte din bandă

Zgomot

O mănușă de grădinărit prinsă
într-un bloc de gheață
plutește deasupra
podului

*

1.
Mâna
Frunza-zvastică

2.
Colțul
Frunza-arcă

*

1.
Dale, tocuri de uși
se învârt peste
ținutul pustiu

Zăpadă fragedă, urme negre de anvelope

2.
Prietenul său îi arată sunetul sprayului cu vopsea
de pe un disc

3.
Pereții au fost întotdeauna
într-o stare de criză și criza asta
a condus pereții
peste câmpii
înspre orașe

din volumul *Städerna inuti Hall* (2009)

traducere de Alexandru Vakulovski

IDA BÖRJEL

Ida Börjel (n. 1975) a debutat în 2004 cu volumul *Sond* (*Sondă*), distins cu mai multe premii, printre care Borås Tidnings Debutantpris, cel mai important premiu de debut din Suedia. Cel de-al treilea volum de versuri, *Konsumentsköplagen: juris lyrik* (*Legea bunurilor de consum: Lirica juris*, 2008), care parodiază jargonul textelor juridice, i-a adus Premiul pentru poezie al Radiodifuziunii suedeze.

O selecție din versurile Idei Börjel a apărut în 2005 în antologia *Un pod peste Europa: tineri poeți din Suedia*, în traducerea lui Dan Shafran.

Dispoziții preliminare

1a § Eu sunt cea care decide.

1b § Legis virtus haec est: imperare,
vetare, permittere, punire.

1c § O lege este puternică atâta timp cât:
dispune, interzice, permite, pedepsește.

2a § Legea bunurilor de consum este
categorică și neechivocă.

2b § Se aplică în cazul unui bun mobil pe
care vânzătorul reușește să-l vândă
cumpărătoarei în schimbul lovelelor.

Legea bunurilor de consum.
O lege bună. Exemplară. Ne
privește pe toți. De ea depinde
însăși viața.

*În acest paragraf prin vânzător
se înțelege*: o persoană fizică
sau juridică al cărei scop
se află în relație internă cu
activitatea sa economică și cu
expansiunea sufletului. Nu există
persoană care să nu aibă ceva de
vânzare. Toată lumea vinde câte ceva.
(vezi mai jos)

Un vânzător trebuie să fie toată viața
o parte a afacerii sale și să se mândrească
cu produsele lui. El și le poate cumpăra la
reducere, dar nu își permite să facă rabat
pentru prieteni sau pentru familie.

[...]

cumpărătoarea: o persoană fizică cât se poate
de vie face cumpărături mai ales în scopuri care
scapă realității din cauza unei incertitudini,
nu întotdeauna înțeleasă.
Una dintre consecințele comerțului este realitatea
care devine mai reală. Mai solidă.

A cumpăra înseamnă a arunca ancora.

[...]

4a § Legea se aplică și în cazul
mărfurilor care urmează a fi produse
dar care nu au fost încă produse. Prin
urmare, marfa figurează ca imagine atât
în catalog, cât și în mintea cumpărătoarei.
În capul cumpărătoarei, imaginea reflectată
a mărfii este asociată banilor. Nu e sigur dacă
cumpărătoarea, acolo unde o vedea înainte
pe maică-sa, vede acum banul. Totodată, nu
întotdeauna imaginea corespunde pe
de-a-ntregul realității. Imaginile au două
dimensiuni. Realitatea trei.

Legea este înscenată de fiecare dată
când cineva o activează.

Imaginea poate fi reală, dar numai
ca imagine.

Legea poate fi considerată o parte
a realității. În consecință trebuie
comparată cu ea însăși.

Imaginea este văzută imediat. Un
vânzător și o cumpărătoare văd.
Imaginea și amintirea ei.

O imagine este ușor de transportat.

4b § Da. O imagine este un fapt cert.
Imaginea mărfii este cât se poate de
reală. Un ursuleț de pluș nu constă în
petrol și material plastic. El a fost proiectat
cu dragoste, să pară plin de viață.

4c § Cea mai mare parte a oamenilor știu asta,
chiar și cumpărătoarea știe într-o oarecare
măsură că este vorba despre o construcție
ca o consolă ca o mașină de produs valuri
ca o inimă care boxează. Ar putea fi o cacealma
dacă construcția ar fi fost proiectată să fie
o cacealma. Dacă o casă ar fi fost proiectată
să pară că iese direct din pământ. Dacă
oamenii la naștere ar fi fost proiectați să se
rostogolească pe plajă.

Imaginea conține cumpărătoarea. Ăsta
ar trebui să fie un eveniment. Imaginea
îi vorbește cumpărătoarei. Cumpărătoarea
preferă imaginea realității.

Realitatea: încurcată, zgomotoasă
fondată pe cea de-a doua.

Așadar, când o imagine știe exact ce
vrea.

Imaginea este cea care se întipărește în
imagine. Propagarea luminii.

4d § Cumpărătoarea știe că nu este decât
o aparență, dar este exact ceea ce-și dorește
nu să-și facă viața mai reală ci
un pic mai ireală. Visul.
Fantasticul. Trandafiri.

4e.§ Cumpărătoarea nu caută adevărul
ci doar ceva care să meargă.
Primul paragraf nu se aplică
în situația inversă.

4f § Vânzătorului îi este destul de greu
să înțeleagă cum gândește cumpărătoarea.

Livrarea mărfii,
ridicarea mărfii

[...]

Livrarea
8b § Marfa este considerată livrată atunci
când intră în posesia cumpărătoarei.
Dacă asta se întâmplă la casă trebuie, pe cât posibil,
să urmărești cum cele două părți, în același timp
și în deplină libertate, țin marfa până când vânzătorul
îi dă drumul. Reduceți timpul cât marfa plutește în aer,
îndepărtându-se de vânzătorul său și apropiindu-se de
cumpărătoarea sa, pentru a evita astfel situațiile în care
marfa se poate sparge aluneca printre degete scăpa din
mână sau distruge în orice alt mod după ce
vânzătorul îi dă drumul și înainte de a fi
apucată de cumpărătoare.

[...]

Prețuri

10a § O marfă trebuie să fie mai scumpă
sau mai ieftină decât prețul de producător,
dar în nici un caz nu poate să nu coste nimic
sau să aibă un preț nelimitat.

Vânzătorul trebuie să fie deschis întrebărilor.

[...]

Întârzieri

Cumpărătoarea tergiversează
18a § Angoasa luării deciziilor.

18b § Falimentare.

18c § Dragoste la prima vedere.

[...]

O repriză de cumpărături este un eveniment

[...]

34l § Marfa a fost produsă la întâmplare
și nu se poate spune că înțelege chiar
toți termenii de pe eticheta care i-a fost lipită.
Totuși ea este perfect conștientă că prețul
care i s-a dat îi reflectă valoarea și numărul
de oameni la care poate ajunge

Și asta nu e tot.

Mai sunt multe de spus
despre ființa mărfii.

34m § Marfa este o părticică din
propriul ambalaj. Ambalajul, o părticică
din univers. Marfa este o părticică
din transformarea plusvalorii.

34n § Asta-i tot?

[...]

34s § O marfă poate fi orice.

Interșanjabilitatea mărfii.
O marfă poate fi înlocuită cu o alta.
Marfa de schimb este la fel de bună,
dar ea nu semnifică în sine o încremenire
în schimbarea potențială.
Când o cumpărătoare intenționează
să meargă la o repriză de cumpărături
este perfect conștientă de asta.
Să fim puțin atenți la ea.

[...]

Erori privind libertatea (în câteva cuvinte)

Reglementare specială – Carnaval
48 § Spiritul locuiește în carne. Spiritului
îi este foame de ce este al lui.

Vânzătorul: Mă iubești?

Cumpărătoarea: Nu fi obraznic.

[...]

Libertățile și obligațiile cumpărătoarei

Culpa
53a § De ce oare cumpărătoarea este
atât de dură?

53b § Înăuntru, măruntaiele ei sunt catifelate.
S-a înăsprit din cauza negocierilor, negustoriei,
clauzelor. Cumpărătoarea a ajuns să fie atât
de dură din cauza acordurilor,
procedurilor juridice, demonstrațiilor.

53c § Severitatea/Duritatea cumpărătoarei vine
din nesiguranță.

53d § Prin șovăială înțelegem nesiguranță.

53e § Cumpărătoarea știe că oricând poate
fi chemată în instanță.

53f § Cumpărătoarea știe că este acoperită.
Nimeni nu va fi în spatele ei, dar nici lângă ea.

Cumpărătoarea: Sunt o cumpărătoare.
dau timp, primesc în schimb altele.
Oare astfel se transformă valoarea de la
o mână la alta?

53g § Cumpărătoarea știe că vorbele sale cântăresc cu atât mai puțin cu cât banii ei sunt mai mulți. Cumpărătoarea știe că vorbele sale se pierd în vânt. Cumpărătoarea știe că un simplu suspin le poate lua pe sus.

Este posibil ca ea să fie atât de dură încât să zică un nu categoric?

53h § Cumpărătoarea își măsoară greutatea în kilograme și o distribuie.

Cumpărătoarea. Un cocoșel de aur!

[...]

Dispoziții comune expuneri comune

[...]

Cumpărătoarea: îmi pregătesc așternutul lângă un copac și mă trezesc lângă altul. Citesc în stele pe cerul întunecat și trasez linii în pământ. Dimineața, liniile sunt șterse.

85 § Pământul este rotund. O cumpărătoare și un vânzător nu se pot ajunge din urmă unul pe celălalt.

[...]

Cumpărătoarea: rătăcesc printre ore
orientându-mă constant în direcția
opusă mișcării de rotație. Merg de-a
lungul unui drum marcat fără să mă
mișc din locul în care sunt:
viteza mea – dacă socotesc
mersul, opririle și somnul –
este aceeași cu cea a pământului,
în timp, nici nu avansez,
nici nu rămân în urmă.

86a § Cumpărătoarea și abilitatea
cumpărătoarei
de a vedea în întuneric.

Cumpărătoarea: am zis da întregului
și nu detaliului. Aș vrea să cumpăr
dar nu știu ce.

86b § Ce se va întâmpla cu cumpărătoarea
și cu orgoliul ei?

Cumpărătoarea: Nu-i vorba despre
orgoliu.

Dorința de a cumpăra

87a § Până unde este gata
cumpărătoarea să meargă?

87b § Până la a o face să-și
dorească să-i fie smulși dinții.

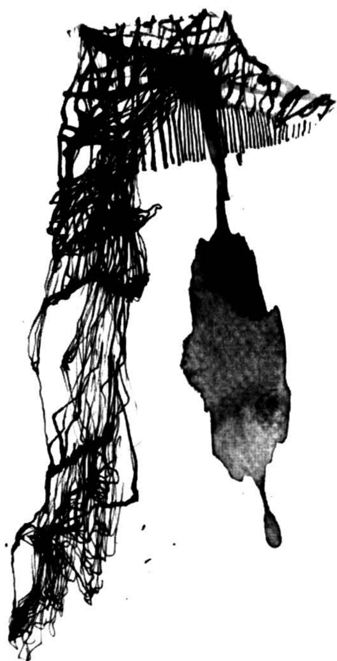
Gură emailată, dezgustător.

Dinții sunt ascuțiți: cumpărătoarea
se poate mesteca pe ea însăși și se
poate răni. Ar trebui protejată.

87c § Smulge-ți dinții și fă-ți o bijuterie!
Bomboane gratuite pentru găurile rămase!

din volumul *Konsumentsköplagen: juris lyrik* (2008)

traducere de Elena Vlădăreanu

KRISTOFER FLENSMARCK

Kristofer Flensmarck (n. 1976) este autorul a șase volume de versuri, printre acestea numărându-se *Den sista expeditionen* (*Ultima expediție*, 2007), o ficțiune fantastică ce se petrece într-o lume postapocaliptică; *Almanacka* (*Agendă*, 2009), care înglobează însemnări dintr-un caiet al bunicii și pe care autorul o descrie drept „lirică documentară", și *Navigation* (2011), care pornește de la diverse articole Wikipedia despre navigație.
În ciuda preocupării lui Kristofer Flensmarck pentru diverse registre de limbaj, printre sursele de inspirație pe care le citează nu se află alți scriitori, ci muzicieni și regizori de film.

Ultima expediție
(fragment)

în mai imaginile cu mine pălesc. cineva
bate mingea prin sat. să te trezești
ca să arzi.
furtuna se sparge pe fundul oceanului
rostogolindu-se apoi în sus, o spirală de vânt coborâtoare
în apă
din cer cad pietre
un val imens apare din senin
și se năpustește peste pământ
stoluri de păsări
aterizează
din când în când
în apă
limbajul e insuportabil
declarația muntelui cenușiu
în ochiul urgiei începe apocalipsa

importanța de a înțelege faptul că fiecare e singur. mișcarea
soarelui peste suedia. în curând va fi vară. te
iubesc chirurgical.
înclinația ta pentru incizii nu e suedeză. mâna se transformă
într-o aripă neagră, zboară.
când o să dispar, o să-mi aduc aminte să
mă gândesc la noi
alunecăm unul printr-altul

lacul de sub pământ în munte
dealuri și păduri jos în
oceanul verde și întunecat
un banc de pește și plancton inundă
trenurile subterane înecate
felinare stinse răsar ca niște cruci pe
dealuri, în afara orașului
dar tu și cu mine suntem încă aici.

nu-mi mai pot ceda cuvintele fantasmelor.
n-o să le mai cedez. a devenit o chestiune care ține prea mult
de singurătate. eu și
cu tine ne încuiem fețele larg deschise și poate palide
în întunericul roz și vinețiu al încăperii.
ne uităm la the knife în trädgårn și brațul alb al unui schelet
se întinde de pe scenă prin
întuneric și prin noi. afară se înserează.
porți un tricou negru
cu un craniu verde care parc-ar țipa
dar e liniște și luăm autobuzul.

brusc apare ceva care tulbură. singurătatea pe care
am căutat-o e la göteborg.
de-a lungul anilor mii de metri de ploaie au căzut.
blank.
neon când te întorci acasă. spermă scurgându-se
pe pantaloni. nu. de ce.

plonjăm adânc în groapa marianelor
vapoare și nave zac pe fundul ei
containăre cu amintiri înecate

în mormântul adânc morții se cară unul pe altul
de pe o plajă pe alta
încercând să găsească o ieșire, și casa, și pe noi

îți amintești zăpada și felul în care ne plecam capetele?
felul în care nu voiam niciodată să ne plecăm capetele, felul în care
nu ne plecam capetele? îți amintești zăpada și iarna și
pielea mea? pielea fină și craniul de
dedesubt? focul în păduri,
puloverele noastre ude leoarcă atârnând de crengile copacilor?

sub pământ moluștele înoată înapoi prin
ceață, pereții
creaturi gigantice mișcându-se anevoie prin masa de apă
fără să fie conștiente de prezența noastră mișcându-și aripile
gonind mai departe în beznă
o cădere de zăpadă îngheață totul într-o fotografie
o imagine a timpului
zăpada luată de apele uriașe
ochii mei urmăresc întreg procesul, iar și iar
hainele agățate de fereastră la uscat. a fost
o noapte înăbușitoare și teribil de liniștită. nu mai e nevoie de
cuvinte
ca să înțeleagă toată lumea. încă o dată îmi pun
masca din cârpe și oase.
peisajul din vise este un câmp
o stradă mărginită de clădiri care ies
din contur
un cablu negru subțire conduce amintirea în costumul de cosmonaut.
când ai descris cu mâinile semnul în aer
sau poate cu gura n-am înțeles

fața mea e altă față
înăuntrul căștii de sticlă
mâinile presează geamul
picături de apă scurgându-se pe lateral
o ceață orizontală. deși știm
că aici nu e oxigen și
n-ar trebui să bată vântul. dar bate. în colțul ochiului meu.

te urmăresc cum slăbești cu grijă butonul de presiune de pe costumul
de cosmonaut
înainte să-ți dai jos casca și fața ta să fie inundată de un val
în depărtare, în adâncuri,
dincolo de peretele albastru întunecat
zac rămășițele atlantidei
odihnindu-se în mare
și mai departe: un oraș
fuziunea dintre sticlă și copaci
șiruri nesfârșite de clădiri
valuri de rabie peste europa.
dacă aș avea o amintire: un pâlc de copaci
poate un câmp   unul galben   un drum vechi
picioarele unor copii în iarba dintr-un
șanț   o piatră caldă în palmă   răsăritul soarelui pe
pleoape   vântul prin păr
fiare ascunzându-se printre stânci. bestii mutante
bătrâne de când lumea. un ochi alb între foi.
drumul picăturilor printre crengile
pădurilor de sub pământ
ultima expediție înăuntrul acestui limbaj
deodată un dragon. trupul uriaș
(încă plin de nămolul care i s-a încarnat

în pielea verde, strălucitoare) șerpuind
prin fața noastră, ridicându-se brusc
o siluetă fantomatică
stând înaintea bestiei goale
reflectoarele ochilor săi mătură
întinderea fără margini a hârții înainte să ne părăsească brusc
și să-și ia zborul ca o navă spațială.

ceea ce a fost odată o imagine   o amintire
o rază de soare   chipul unui animal   acasă   jurnalul
lipsă   mirosul verii   așa cum
îmi amintesc   felul în care nu a fost
te iubesc și scriu asta   scriu și scriu
apoi șterg aproape tot. mâinile ard.
a înțelege melancolia faptului de a fi deschis.
fum ridicându-se din piept.

noaptea vine târându-se printre stânci. iarbă
înaltă măturând valurile. suprafața de plastic verde
întunecându-se. ceața măturând nisipul. tu
abia mă mai vezi. felul în care luminile tale
strălucesc și semnalizează. stăm întinși departe unul
de celălalt.
ventilatoarele din piept bâzâind silențios. o singură inimă
(se face iar noapte)
ultima literă din alfabet este o poartă.
într-o dimineață devreme soarele cade spărgându-se în ocean
bei un lichid transparent
noi suntem ultimii
ne trezim acoperiți de hârtii ude.

verde. câmpuri verzi. în fundal:
o oglindă cu două fețe chipurile noastre în oglindă
devin
ceață. chipurile noastre
strălucesc când intrăm în
raiul de sub pământ
morții alunecă de-a dreptul prin noi. ne amestecăm cu
siluetele lor ambigue verzi.
când ieșim afară pe partea cealaltă timpul
s-a schimbat

totul e corupt. nimeni nu mai crede în apocalipsa
eliberatoare. poți să citești?
simți mirosul suediei?
vara asta ne-am dat seama că nu avem limite.
nu mai are nici un sens. suntem încă un singur
trup, o singură respirație?

ne ridicăm tabăra
pe înălțimi. vârfurile sunt
acoperite de zăpadă și
strălucesc în soare. vântul s-a retras,
totul pare tăcut. tu te-ai ghemuit. înregistrezi
sunete din mediul înconjurător cu un microfon atașat la
încheietura mâinii
un microfon înregistrează sunetele valurilor
care se prăbușesc. îmi pun căștile și ascult încordat.
un efort de a salva ceva din noi.
dar aici n-a mai rămas nimic. te privesc cum pășești în jurul unui crater
îmi pun mâinile în fața căștii
și dispar complet în spatele bâzâitului monoton.

înăuntrul unei scoici orientate înspre ocean ca un speaker
sau ca o portavoce.
conduce o mică mașină de teren printr-un deșert înzăpezit
oboseala năvălește înăuntru/copleșește
azi-noapte am visat uriași invadând
medborgarplatsen iar tu ai visat că ți-ai pierdut
aproape toți dinții. nu mai concep nici o
limită. termometrul arată plus cincisprezece grade.
și eu sunt un teritoriu extrem de vulnerabil. paisprezece
grade virgulă opt.

visat continuu. trezit cu mintea
limpede. autorul analfabet. 04:47.
08:00. *acum*
fac pipi în sensul opus acelor de ceasornic. acum fac pipi în sensul opus
acelor de ceasornic, dragă.
ar trebui să fie cenușă. fața ta arată ca
o față străină. ce e democrația?
ceva care are legătură cu privirea insistentă.
să te plimbi singur printre copaci. mereu vineți.

globul pământesc se învârte sub tavan, în spatele ferestrei;
mișcarea oceanelor
să visezi că dai de atlantida în cosmos,
în benzile desenate, sau când se strică computerul,
noi am fost aici! am existat! am fost aproape!

traducere de Adela Greceanu

ANNA HALLBERG

Anna Hallberg (n. 1975) este autoarea a patru volume de poezie care au făcut senzație în peisajul literar suedez, printre care *På era platser* (*La locurile voastre*, 2004) și *Colosseum, Kolosseum* (2010). Este unul dintre inițiatorii poeziei conceptuale în Suedia, pe care o promovează și ca redactor al revistei de poezie *OEI*, precum și ca profesor de creative writing la Colegiul „Skrivarakademin" din Stockholm.

A fost nominalizată de două ori la Premiul pentru literatură al Consiliului Nordic (în 2005 și 2011), iar între 2006 și 2010 a făcut parte din juriul care acordă acest premiu. Anna Hallberg este și un foarte cunoscut și influent critic literar (publică în cadrul celui mai important cotidian suedez, *Dagens Nyheter*).

Curatorii

Şurubelniţa cruciformă ca tentativă religioasă.
Pur şi simplu asta spui tu.
Dungile albe de pe şoseaua asfaltată se aseamănă copilăriei mele.
Există o foame în spatele gurii închise, al dinţilor strânşi în jurul
unui ou crud.
„Mama mea" nu mai e „Mama mea".
Acum nu mai ştiu.
Suma structurilor dintr-un kilometru pătrat de pădure de foioase.
(Ca la circ.)

Enunţarea absolută a literei „A".
Lucrurile de care ţi-e frică. Dar pe de-a-ndoaselea. Încă o dată.
Nu am încredere în căldura soarelui.
Acum, de pildă, îmi ridic braţele şi semăn cu o lebădă.
Amuzant, nu-i aşa?
Obiectele împachetate în hârtie de ziar.
L. A. Law.
Cu toate astea, încă ne vorbim.
Dacă ai un cotor eşti o carte.
Portocale îmbrăcate în cuişoare, ambianţă.
Măi, măi, porcuşor mic.
Nuuu, nu...

Și lucrurile au legături unele cu celelalte.

Cizmele mele de cauciuc. Crocodilii.

La dracu', s-ar mai putea spune.

Așa deci.

Așadar o să mă părăsești.

Câteodată, frazelor pasive le lipsește subiectul activ.

Uleiul de măsline e bun.

De ce n-ar fi?

(„Ceva mai încet: « Erau ciuruiți, erau... »")

El nu are chiar aerul unui jucător de tenis.

În fiecare an în Suedia mor în accidente 3000 de oameni.

Și nu e deloc costisitor.

E esențial să ți se confirme că faci bine ce faci.

Scuză-mă, cred că stai pe locul meu.

Oho, ce chestie idioată!

Crezi că-și va aminti cineva să tragă de frânghie?

Până la urmă nu ești decât un om.

Obișnuința.

Oleee-ole oleee-ole!

Astaaaa e! Astaaaa e!

Nu-i chiar așa de rău.

La urma urmelor, sexul nu e chiar atât de important.

Nu-mi mai amintesc ce-mi trebuia.

Şampon?

Nuanţele deschise i se potrivesc mai bine.

Te Iubesc. E simplu.

Se vede în pupile.

Salarii compensatorii.

Plâng de mă ia dracul când vorbeşti aşa.

Ce-o să facem? O să ne uităm la televizor?

De fapt, eu chiar vorbesc serios acum.

Suprafeţele sunt toate semne de dragoste.

Trebuie să te pui în locul copilului.

Contur drept sau zigzagat?

Pe termen lung.

Vreau doar să spun că nu e necesar să luăm lucrurile
atât de în serios.

Fără o stimulare pe măsură a simţurilor.

E agreabil.

Per-cop-si-form-es.

Spasmul şi prezenţa sunt una şi aceeaşi.

Cornflakes.

Pe joi atunci.
Vânătăile, atunci când se fac din galbene-mov, verzi.
Sau se pot șterge cu prosopul?

Vanilia îmi face, de obicei, greață – dar asta depinde de cantitate.
Întâi, spațiu pentru amintirile de mai târziu.
Împăturești șervețelele.
Un serviciu cu desăvârşire letal se numeşte as.
Buzunarele ei.
Durerea imposibil de exprimat.
Mişcările trupului, neutilizate.
E la îndemână.

Cum să procedezi în situația asta.
Mai încet.
Vara, lacurile fără punți.
Există atâtea metode de a ucide oameni.
De pildă: așa.
Trebuie să ieși odată din casă.
Pe cărare, un melc minuscul.
Precum mușchiul circular al unui anus sfâșiat.
Lacrimile curg între noi.

Nu există nimeni în care să te încrezi.
Stelele sunt atât de asemănătoare între ele.
Cade la țanc cursul de spaniolă.
O metaforă pentru starea planetei.
Chiar nu înțeleg nimic din ce vorbești acolo.
maple syrup urine disease
Galerie cu cornișe.

Acum mi-amintesc!
Se poate să aibă un defect pe undeva.
Vârtej de praf interplanetar.
Da, sau mai bine înăuntrul urechii.
Răspunsul apare pe displayul negru.
(fildeș)
Cine știe oare cât valorează astăzi?
Pe linia punctată.

Circulație galbenă

Mesele de lemn sunt descleiate și par să închipuie niște tejghele. Am trecut de pubertate, acum se cam știe ce se poate poseda. Mesele ne vin până la nivelul buricului, e cel mai la îndemână astfel – pentru noi. Străzile duc către terminale. Oamenii se strâng tot mai mult și se lichefiază în plastic. Așezăm nume în teancuri de ziare. Câtă solicitudine. Vedem totul cu atâta claritate. Cei interesați sunt de tot mari cu tunsorile lor dinainte pregătite. Pe masă: îmbrăcăminte de corp, șuvițe de păr. Schimbarea se produce mereu cu variații de viteză. Locurile s-au schimbat între timp. Astfel am devenit scaun și dosar la primăria din Stockholm. Am fost utilizați și apoi înlocuiți. Viziunea globală s-a pierdut, dar oamenii s-au folosit deja de noi. Foamea era teribilă, cadavrul porționat. Ne era sete și eram slăbiți. Emacia și făcea să curgă. Apoi ajungi pe o culme și repeți aceleași lucruri. Împinge tractorul care o să urce și o să coboare pantele muntelui unde noaptea e doar eclipsă. Aproape: „I-am uitat numele." Deschiderea sălii este infinită. Astăzi, de pildă, e ziua pentru curățenie. Așa că ne dăm jos hainele și le aerisim. Apoi ne îmbrăcăm la loc și ne simțim îngrijiți. În fiecare zi mergem la cinematograf după. Fiecăruia îi place, cel puțin o dată, să fie el cel orb. În fața ferestrei, perii sunt drapați în verde. Ca de obicei, aici totul e foarte luminos.

din volumul *På era platser* (2004)

traducere de Rita Chirian

ANN HALLSTRÖM

Ann Hallström (n. 1970) a publicat trei volume de versuri: *Det är en frånvaro av steg som knastrar* (*Lipsa pașilor se aude trosnind,* 2000), *Öppna hjärta* (*Deschide inima,* 2003) și *Saknaden* (*Singurătăți,* 2010). Ultimul volum e plasat în Sri Lanka și tratează tema turismului de lux și a victimelor acestuia în rândul popoarelor din Asia. O selecție din versurile lui Ann Hallström a apărut în 2005 în antologia *Un pod peste Europa: tineri poeți din Suedia,* în traducerea lui Dan Shafran.
În 2010, Ann Hallström a fost distinsă cu prestigiosul premiu suedez de poezie „Mare Kandre". Traduce literatură din limba franceză.

Singurătăți

(fragmente)

O ploaie grea și întunecată
Tunetul bubuie
Stropi mari spală florile din grădină,
sunetul unui pian în fiecare seară la aceeași oră
Plouă ca la cinema
Ploaia, sunetul
picăturilor goale cântând,
Cântă, picură,
Trece șiroaie peste frunze
Se scurge pe frunzele de mango
Dă glas unui film mut
Imagini răvășite
Spuneai că imaginea distruge...
Ploaia te va zdrobi
Insecte clătinându-se, plutind spre suprafața ierbii
Ești într-un film mut
Unde pianul zdrăngăne, zang, clinc-cling-clang

n-o să se învețe niciodată, refuză să...
să fie într-un film de dragoste
E filmul ei fără sfârșit,
Un film tâmpit și nesfârșit...

Nu nu ne este dor unul de altul
N-am pierdut nimic special, nici pe ea, nici pe altcineva
Doar oceanul
în noaptea asta cânți cu trupa
Lilieci mari cât câinii se rotesc deasupra noastră
De ce ai lăsat-o singură, cu mințile rătăcite?

Neliniștea vine pe furiș
Înainte să mă ia somnul
Scoică, coral alb
Trupuri jilave
Sângerez
E acea perioadă a lunii
O veveriță se cațără grăbită într-un palmier
O libelulă atârnă în aer
Mi-e dor de tine
Ai locuit odată în mintea mea
Stropi de sânge pe cearceaf, miros urât
O poveste deocheată de-a ta

Am visat că a fost distrusă casa
De când sunt aici visez în fiecare noapte
În Canada nu visam
Nu știu dacă-s vise bune sau rele
De pildă, în unul din ele, îmi cade un dinte
Mama zice că-i semn bun
Alții zic că înseamnă moarte

Nu-ți place să fii singură în apartament
Ieși în fiecare noapte
joci biliard, stai cu băieții prin baruri
Ți-e trupul îmbibat de alcool
Pulsând
De dureri nerostite

Pe atunci ținea jurnal
Nota și observa tot felul de lucruri. Apoi nimic. S-a oprit
S-a oprit la puțin timp după povestea
Povestea fără imagini
Începe
Te-ai născut
Nu scrii
Nici nu ți-a trecut vreodată prin minte
Ești o străină
Te oprești. Lași totul baltă.
Noapte de noapte prin baruri, mereu la fel.
Semnal după semnal

Unde ești?
Răspunde. *Răspunde*
Strigătul tău în noapte
Trupul arzând de dorință

Statuia
Ștearsă, fața ta
Bei prea mult.
Sora ta vine să-ți facă curat, să-ți aducă de mâncare
Pisoiul a dispărut. Stai întinsă pe pat
Aerul condiționat zumzăie
Trupul înfrigurat și gol pe dinăuntru
Trupul tău firav pe pat
Fălcile încleștate
Nu adormi niciodată înainte de ziuă

Te trezește sunetul telefonului
Sună de la biroul din Toronto
Clămpănitul tastaturii
Pe ecranul computerului se scurg imagini cu copii
Stau pe un câmp cenușiu
Un tort mare și pătrat, scris cu frișcă: Immi șase ani

Vântul scade
Oceanul se retrage
Sexul tău rămâne în gura ei

Zgomotul străzii
Ventilatorul se învârte
O pisică miaună undeva
Mai ești aici?
Nu pot să dorm

Un pieptene de plastic cu cinci, șase dinți rupți
Hainele morman pe podea

Chemarea celor morți
Somnul care nu vrea să vină
Un fel de a tânji

Ciocurile păsărilor, nodurile de la picioarele lor
Un covor lăsat să se usuce la soare
Umbra de sub un copac

Sirenele mării
Nu-mi aduc aminte de nimeni
Doar de scris, de moarte
Doar de ea care n-a scris vreodată

Ceea ce ne definește este lipsa de trăsături specifice
Toate detaliile au fost șterse de pe chip

Goi în fața ferestrei
(în fața noastră, lumea)

Tu eu sexul tău dispariție

Golul literelor
(de înlocuit)

Eu altul
Eu ea el
ea eu

(tu)
Fața pe perete ca o mască
Un cap de dragon nepictat
Mucegaiul urcă pe pereți cu pete galbene și negre
Urme umede, ceaiul vărsat
Se întinde goală pe pat
Vinișoare albastre pe picioare
Brațele și mâinile lucesc

Ventilatorul alungă muștele
Sânge
Rezultatul analizelor
O cardiogramă
... totala dispariție a scripturii...

Doar pentru cei morți
Gunoiul de pe stradă
gândaci grași înghit hulpav ațele unei coji de banană
M-am hotărât să vă omor bând pesticide

E ceva comun, mai ales printre femei
Bărbații își dau foc
Gâștele negre
Ritmul legănat
Șoldurile bărbatului
Pântecul femeii
Sexele lor
Dansul
Rochia
Luminile galbene și verzi ale orașului
Florile roșii
Se deschid toate chiar în momentul ăsta, ora trei dimineața

Orașul e fierbinte, se unduiește precum valurile, un șarpe roz
cu verde
o perdea de gaze de eșapament, bărbați pe motocicletă cu batice
legate la gură
valuri de fum negru, blocați în trafic
un bărbat își ridică poalele sarongului, arătându-și sexul zbârcit,
copii în uniforme își poartă cărțile în spate,
în spatele zidului din saci de nisip, militarii păzesc ambasadele
blonzi și importanți

Ai promis că duci pisica la veterinar, spui c-a dus-o sora ta
Nu te cred
Ultima oară când am fost la tine acasă pisica nu mai era

Am febră
Vreau să merg în port
Când se mai potolește căldura

Toate medicamentele astea
Pungi de hârtie, cutii cu tablete de diferite forme
Sticluțe de parfum pe care le-ai păstrat chiar dacă erau goale
El nu vrea să le arunci
Opium, Miracle, Magie Noire, Obsession, Mademoiselle
Dangătul clopotelor împânzind plaja
Glasuri care se roagă
Dincolo de port, vase trase la mal
Încremenite acolo
Penelope, Lol, Mona, Dolores, Solange
Cu corpurile voastre de oțel, catifelate ca petalele florilor
Aspre ca sarea și ca nisipul
Plutiți chiar dacă sunteți așa de grele
Înecatele mele dragi

Sunetul telefonului străpunge noaptea,
Casa adormită
Pe cei ce dorm
Trebuie să te văd
Dacă nu te văd o iau razna

Treci cu taxiul prin noapte
Lângă mare clădirile hotelurilor
Cu formele lor din anii '60
Cutii 20, etaje 30

Fructele florilor...
Ferestrele cu gratii
Ai părăsit-o după ce l-a adus pe lume pe primul tău copil Isac

Ai cunoscut pe altcineva, ai înşelat-o, apoi din nou
Un alt copil
I-ai spus Immi

Ai plecat din Canada, te-ai dus departe, te-ai dus acasă
Ți-e dor de copii, vrei să ai grijă de ei

Ai cumpărat cinci brățări, de același fel dar de culori diferite
Cea verde-i pentru mine

Soarele se ridică peste
Casele albe
Băiatul cu pâinea trece cu căruciorul lui verde și-și strigă marfa

E dimineața devreme și ești serios
Și pus pe hartă
Toată viața te-ai certat

mirosul de pământ umed

În casă
lumina oceanului
Îți ridici încet brațele
Și te scoli

A fost părăsită din nou
Dormi ca să te trezești din beție
Din geanta deschisă, cad cărți de vizită
De la bărbați ale căror chipuri nu și le mai amintește

Paznicul traversează peluza
Se duce să-și pună uniforma și intră în schimbul de zi
Răcoarea umbrei sub copaci
Respiri și mori
Asta-i tot

traducere de Doina Ioanid

LINN HANSÉN

Linn Hansén (n. 1983) a debutat în 2008 cu volumul *Ta i trä* (*Apucă lemnul*), pentru care a fost nominalizată la Premiul Katapult, decernat de Uniunea Scriitorilor din Suedia. Este redactor la revista literară *Glänta* și unul dintre curatorii celui mai vechi festival de poezie din Suedia, Festivalul Internațional de la Göteborg.

În 2005 a redactat și editat, împreună cu poeta Athena Farrokhzad, antologia de poezie suedeză contemporană *Omslag: queer poesi* (*Focus: poezia queer*).

E greu să enumeri toate evenimentele istorice dar e ușor să începi
(fragment)

1.

Cum a justificat Țarul Nicolae războiul împotriva
Imperiului Otoman?
Care e cauza creșterii permanente a populației?
Ce sugerează teoria virulenței paraziților?
Explicați cuvântul vaccinare.
Cât de mare a fost Imperiul Arab?
Cum și-a cucerit independența Nigeria?
Ce a demonstrat Louis Pasteur?
Ce sugerează teoria lui Thomas Robert Malthus?
Ce rol a avut comerțul?
Ce principii au fost respectate?
Care sunt originile limbilor vorbite de tuaregi?
Cine a fost artizanul păcii?
În ce fel s-a schimbat Franța?
Ce reprezintă culorile de pe steagul congolez?
Ce contribuții au avut fenicienii?
Dar romanii?
Explicați în ce fel funcționa feudalismul.

2.
Au construit Suedia din lemn
A început acum câteva sute de ani.
E important că Suedia e construită din lemn.
Alte materiale nu ard atât de ușor
Alte materiale ar putea să te facă să te simți expus
Suedia miroase a lemn ca să putem găsi drumul spre casă
Celelalte țări scandinave miros a plastic, a fier și a caramele.

3.
Ce e istoria
uite istora ei ea purta pantaloni
Ce e istoria
ea s-a urcat pe scări aproape până sus apoi a coborât la loc
e antrenament dar o fi asta istorie.
Nimeni nu te vede de la balcon ăsta-i un fapt asta nu e istorie.
Apare dragostea asta nu e istorie asta e economie.
Poți să pari simpatic săptămâni întregi până îți spune cineva că gata.
Istoria ar trebui să răspundă la întrebări.
Până la urmă armata a ajuns în Franța o fi asta istorie nu-i e geografie.
Un soldat e soldat într-o epocă dar cizmar în alta. Sper că mai întâi e
cizmar pe urmă soldat apoi e omorât în luptă. Nu. Sper că e soldat,
pe urmă e omorât în luptă, după care scapă și ajunge cizmar.
Toate țările sunt importante doar că nu în același timp.
Franța era cândva importantă dar e importantă acum. Nu.
Ești cel mai interesant la început.
De-asta cel mai fericit ești când ești mic.
O personalitate istorică poate să-i spună alteia că acum începe
dar asta înseamnă când.
Aceasta este istoria începe și se temină cu plata.
Este istoric să deplângi o crimă.

Este istoric să vezi căzând ceva ce a rezistat mult timp.
Este istoric și traumatizant să vezi că familia și prietenii și vecinii
îți întorc spatele.
E ceva normal să te plimbi.
Este greu să nu te saturi.
Partea tristă din orice este că nu poți să știi niciodată dacă a venit
ca să rămână.
Nimeni nu este plătit și asta nu e istorie e sfârșitul istoriei.
Ce e istorie e ce este ilustrat.
Ceea ce e istoric se exprimă într-un mod istoric.
Uite o expresie istorică a fost odată.
Uite o scenă istorică un copil se naște învață să meargă de-a bușilea
se angajează se tunde se întâlnește cu moartea.
Uite una ne-istorică mergi și mergi și mergi.
Uite una pre-istorică e verde, apoi se schimbă și se lasă întunericul.
Uite una isterică nu vrea decât să doarmă.
Asta e istoria mulți au murit.
Asta e un fierar e într-o fierărie.
Asta e politica o să dureze.
Asta e ceva de calitate luăm.
Un mod în care poți să fii fericit este ca din când în când
să te dedici vieții în aer liber sau cântatului într-o orchestră.
Poți să te faci mare lângă tatăl tău asta nu e istorie.
Poate n-ai tată asta s-ar putea să fie istorie dar nu e istorie
în mod automat.
Parcurgi istoria filozofiei și poți să crezi că istoria filozofiei
e destul de exactă.
Avem norocul să trăim într-o parte a lumii unde mâncarea e caldă
când ajungem acasă.
Poți să citezi aproape orice și o fi asta valoarea citatului.

Parcă ar fi o istorie bună dar până la urmă s-ar putea să fie de rău.

E istoria ei nu era la serviciu dar mai târziu s-a dus.
E istoria tunsului nu era disciplină.
Mulți zic asta și au dreptate.
O personalitate istorică poate să-i spună alteia că acum se termină
dar asta când înseamnă.
Ia uite-o, istoria.
La început a fost fierul de călcat, pe urmă au apărut cămășile.
Deja de acum câteva sute de ani oamenii aveau prea multe
subiecte de discuție.
Orice e o aventură oricine știe asta și are dreptate.
Să-ți dai drumul e o treabă care e posibil să aibă rezultate
pe termen lung.
În ordinea corectă ar urma copilăria, adolescența, etapele care vin după
și apoi e timpul mai greu de definit pe care îl numim Spațiul.
După secole de furtuni și taxiuri
Și moduri chiar asemănătoare de organizare
Mai întâi a fost lampa de lângă pat, pe urmă a apărut ficțiunea.
După secole de bărulețe și finale la hockey
Imediat după cărțile de istorie a apărut războiul.
A fost odată ca niciodată loc pentru fiecare și pentru toată lumea.
Poți să ai de gând aproape orice o fi asta valoarea momentului.
La început a apărut monogamia pe urmă a apărut sintetizatorul.
Îți prinde bine să știi istorie
se tot repetă
de parcă ne-ar fi plăcut
Toți consilierii educaționali de dinaintea sistemului de educație.
Mai întâi vine adolescența, apoi vine Iluminismul.
Ca-n realitate e chiar acum foarte real.
Mai întâi a fost haina impermeabilă și pe urmă a apărut ploaia.
Îi înveți pe oameni să fie cinstiți și direcți și interesanți.
O mulțime de chestii sunt interesante pentru marii oameni,
chiar și dincolo de viața lor.

Se întâmplă destul de des ca un om să facă ceva, duce treaba
până la capăt și toți
înțeleg și te gândești că omul ăsta chiar duce o treabă până la capăt
dar, până la urmă, ce-a făcut se uită și asta se tot întâmplă.

4.
Au construit Suedia din oțel, și așa a fost mereu.
E important că Suedia e construită din oțel.
Alte materiale ruginesc mai ușor.
Oțelul nu e molipsitor.
Oțelul nu lasă loc de melancolii.
Suedia miroase a oțel ca să ne simțim mereu acasă.

5.
Să povestești istoria Suediei nu e mai ușor dar e mai scurt.
Pentru Suedia, nicio zi nu a venit după alta. Suedia
n-a zis niciodată da. Da nu a însemnat nimic pentru Suedia.
Toți sunt foarte prinși de faptul că această civilizație există de multă vreme și toți sunt prinși să explice de ce. Suedia a fost răspunsul la întrebarea privind ajunsul acasă. Ai luat feribotul din Danemarca și te-ai uitat la mare ți-a plăcut marea și pe urmă ai ajuns dar unde erai.
A da Suedia.
E datoria ta să vii cu dragoste în loc de durere sau pierdere.
Tot ce e trist e la început sau la sfârșit, între ele ești în siguranță.
Nu îți ia mult timp să pleci din Suedia dar îți ia o viață să îți dorești
să rămâi.
Tot ce voia Suedia era să doarmă.
Ce se întâmplă atunci când dormi e că nu trebuie mereu să spui bună sau să te întorci în schimb și pentru ore întregi poți să te gândești la secolul 12. Oricine ar putea să se gândească la secolul 12 imediat ce adoarme și de acolo nu mai e mult până la Renaștere.

6.
E greu să recapeți credința catolică
E destul de greu să înveți spaniolă.
E ușor, sau oricum mai ușor, să te duci la luptă.
E greu să uiți istoria Suediei dintre anii 1602 și 1918.
E mai ușor să uiți Africa din Evul Mediu.
E ușor să pui la îndoială competența oricui.
E provocator sau măcar normal să pornești la drum.
E tentant să îți asumi ideea că fiecare dată este la fel ca oricare
altă dată sau că nu prea seamănă.
E atrăgător să fii nemuritor.
E ușor să fii redus la uitare și indiferență.
E posibil să îți imaginezi o lume fără benzi desenate.
E destul de des neclar ce vine după ce.
E greu să traduci din arabă fără să știi araba.
E ușor să fii modest și liniștit.
E ceva normal să îți dorești o viață lungă.
E ușor să îți închipui calitățile pe care le au cărțile încă nescrise.
E greu să enumeri toate evenimentele istorice dar e ușor să începi.

7.
Cine era șogunul?
Ce invenții au făcut să fie mai ușor să folosești calul?
Cum a apărut insecuritatea socială?
Ce e de văzut în Kaba?
În ce fel a afectat situația din Rusia înfrângerea în fața Japoniei?
Când Abisinia a devenit Etiopia?
Explicați succesul de care s-a bucurat moneda.
Cine a fost primul împărat din Songhai?
Prezentați cele mai importante bătălii din războiul persan.
Cum se întrețin beduinii?

Ce s-a intenționat în Liberia?
Care au fost principalele motive ale incursiunilor vikinge?
Când a fost finalizată calea ferată trans-siberiană?
Cine erau burii?
Cine erau populiștii?
De ce a crescut tot mai mult cererea de hârtie?
Cât de veche e agricultura?
Ce avea Teodora așa de ieșit din comun?
Cum a reacționat Suedia la reacția Norvegiei?
Explicați conceptele de urbanizare, colonizare și emigrație.
Ce rol avea regele?
Ce rost avea răscoala muntenilor și cine era conducătorul lor?
Ce forme de guvernământ aveau noile state din America Latină?
Dați exemple de mijloace de producție.
Ce rol a jucat jurnalismul?
Prin ce era Alexandru al II-lea diferit de Nicolae I?
Ce state noi au apărut în Peninsula Balcanică?
Prezentați pe scurt cuceririle lui Alexandru cel Mare.
Ce presupune elenismul?
Explicați ce origine are cuvântul englezesc spinster.
Explicați de ce este important cartoful.

(inedit)

traducere de Răzvan Țupa

CECILIA HANSSON

Cecilia Hansson (n. 1973) a debutat ca poet în 2002, cu volumul de versuri *Revbensdagar, morgnar* (*Zilele, diminețile coastelor*), urmat în 2005 de *Tänj min hud! En förvandling* (*Întinde-mi pielea! Metamorfoză*), două poeme narative despre sexualitatea feminină.

Cecilia Hansson are la activ mai multe proiecte de colaborare cu fotografi și artiști, precum și cu alți scriitori. În octombrie 2008 s-a inaugurat în cartierul Saint Josse din Bruxelles o operă de artă permanentă semnată de artista Virginie Bailly și având drept punct de pornire un poem comisionat poetei suedeze.

În 2008 i-a apărut volumul de proză lirică *Spegelsken* (*Reflex în oglindă*), realizat în colaborare cu ilustratorul Dennis Eriksson și prezentat ca expoziție la Muzeul de Artă din Norrbotten.

Îngeri în Saint-Josse

Gara de Nord: magazine de noapte, telefoane, luminile cafenelelor.
Și Schaarbeekul cu granițe nedeslușite.
Ramadanul și străzile pustii.

*

Privirile noastre se întâlnesc în vitrină.
Ea: ispită moleșitoare, păr neted, buze roșu aprins.
Ochi obosiți, plini de amărăciune, nostalgici.
Genele – interminabile... Corsetul dantelat, cizmele de piele.
Și taburetul barului strâns între coapse.
Ispită care mă încolțește: să cad?
Îmi smulg privirea din vitrină.

*

Dar eu și tu... suntem la fel, femeie.

*

2
Portiera unei mașini. O voce, în spate, a mea.
Să strălucești în noapte.
Undeva între Gara de Nord și Piața Houwaert,
alerg: să nu mă opresc în mijlocul clădirilor.
Trotuarul ferfenițit. Sclipiri de neon și miros de mentă.
Pe hartă, Saint-Josse are forma unui pistol.
Nu mai sunt decât sudoare înspăimântată, loațe zburlite, spumă.
Inima mea care lovește toaca spaimei sale, picioarele mele
care izbesc asfaltul.

Gâtul, înfășurat în eșarfa de lână,
Pielea prea delicat de albă.
Picioarele care tremură.

*

O lumină îmi intră în ochi, aerul mă înlănțuie.
O mână mă apucă de gât, o femeie mă prinde.
Îmbrăcată în negru. Numai ochii se văd: lumină.
Mâna ei mă ține, hotărâtă și caldă.

*

3
Într-o clădire de cărămidă roasă, mă duce spre o cameră,
mă înfășoară în tămâie ca într-un șal.
În jur – voci de femei, murmure reculese.
Ea își arată chipul și camera se luminează.
Trebuie să îngenunchezi în fața luminii?
Suntem toți în genunchi în fața ei.

*

A da o formă lumii: a te amesteca înăuntrul orașului.

*

Părul îmi miroase a tămâie și mentă, pașii mi se afundă în asfalt.
În Madou, la metrou, ne împrăștiem: la Palatul Europei sau în jos,
spre Piața Saint-Josse?
A te simți înfășurată în căldură:
Să o apuci pe Șoseaua spre Louvain și, prin gazele de eșapament,
să ajungi în Saint-Josse.

(inedit)

Reflex în oglindă
(fragmente)

Cele mai importante clădiri sunt de-a lungul râului. Sala de sport și oțelăriile. Peste întregul oraș – o pătură de fum apăsător-cenușie.

Dincolo de fereastra mea: copaci cu muguri mari. Pe stradă, cenușa oțelăriilor se amestecă în ploaie. Într-o lună termin a noua.

Toți mugurii vor exploda în verdeață. Fericirea mă va înăbuși.

Emmausul din Svartöstaden e deschis și sâmbăta. Fuste din batic, sacouri cu bile de naftalină în buzunare. Adulmec mirosul strecurându-mă printre umerașe. Bluze țepoase și dantele impregnate cu levănțică îmi zgârie antebrațele. Obrajii îmi ard, strâng la piept un munte de stofe.

Târăsc mașina de cusut în camera mea. Să coși, să descoși, să redesenezi reverele hainei. Podeaua s-a umplut de petice și ace, dantelele strălucesc.

Să îmbraci haine cu cusături șovăitoare, abia încropite. Fusta are parfum de levănțică. Îmi pun un o casetă în walkman – umerii hainei sunt țepeni în continuare. Paltonul: o armură.

În buzunarul exterior al ghiozdanului strâng bucăți de oțel și pietre. Când trec prin poarta școlii: nu sunt ca ei.

Pulovere cu crocodili Lacoste contrafăcuți și gulere înalte căzute.

Ei sunt cum e gelul lor de păr: vopsiți în tonuri șterse și lipicioși. Cu miros artificial de flori și o scursură de etichetă pe capac.

Ea e unul dintre ei, dar încă e altfel.

Ea e cel mai important motiv pentru a veni la școală în zori. Ea umple totul de lumină, ca un neon. Adulmec parfumul ei de căpșuni pe coridor.

Mami și tati speră să fiu doar inadaptată. Dar niciodată nu voi mai îmbrăca o uniformă de liceu și nu voi înceta să urăsc orașul ăsta niciodată.

În podul sălii de sport a școlii: mingi, fileuri și lăzi. Sub acoperiș sunt cocoțate coșuri de baschet. Aerul stătut te înțeapă în gât. Toate Bagherele[1] zboară deodată, iar eu număr carourile ferestrei.

Șorturile profilor de gimnastică sunt de un galben țipător și mult prea strâmte.

Stofa lucioasă, întinsă pe mușchii fundului, face sexul să împingă testiculele în afară.

Mușchii trebuie să fie bine încălziți. Tendoanele – să nu fie răsucite aiurea. Douăzeci de ture în jurul sălii. Uriașele limbi ale papucilor lor miros a mucegai.

Sutiene de sport adevărate și adidași Reebok. Pulpe înfășurate în benzi împuțite.

[1] marcă de articole sportive

Picioarele mi se sfărâmă pe podeaua de cauciuc. Elasticul pantalonilor se învârte în jurul stofei. Eu n-am nevoie de sutien, corpul meu crește doar în înălțime.

Parfumul incredibil al buclelor ei se întinde în cazanul ăsta turbat. Mi se face pielea găină, picioarele mi s-au umflat. Ea fuge cel mai repede dintre toți, cu adevărat.

Ca să mă apropii de șorturile galbene și lucitoare, ar trebui să cerșesc îndurare.

Toate geamurile se vor sparge, țăndări de sticlă peste coșurile de baschet, plase și lăzi.

Maieurile profilor de gimnastică miros a maraton: „E așa de frumos la concurs!"
Saliva țâșnește din fluiere, alegerea echipelor e în curs.

Am o piatră în buzunar, mi-o înfig în picior. Geamurile sălii de sport sunt cele mai mari din toată școala.

Băltoace întunecate de jur împrejurul întregii săli, transpirație lipicioasă peste tot.

Stau mult prea aproape de fluier, simt cum îmi crapă osul timpanului.

Va fi deschisă cămara din pod, coșurile de basket se vor rostogoli din plafon. Un ventilator din podea suflă aer rece.

Dacă mă duc la ora de gimnastică iau patru. Mă duc întotdeauna, dar tot patru iau...

Trei puncte la fiecare atingere a mingii. Șorturile galbene se învârt prin magazie – după pauză avem sărituri.

Toți trebuie să facă duș după prima oră de gimnastică. Mă întorc spre zid. Bustul meu atât de tern, de plat, despielițat ca o arsură.

Mușchii picioarelor, pumnii pentru baschet și bronzul solarelor. Încheieturi pentru blocaje.

Privirile lor împroașcă încăperea dușurilor. Tendoanele fotbalistice au plesnit într-un roșu învinețit. Buclele de oțel ale părului care alunecă pe tenuri (bronzuri) contrafăcute.

Nimeni nu se poate măsura cu ea, nici la văz, nici la jocul cu mingea. Picioarele îi sunt turnate într-o materie care luminează din sine, pe bronzul pielii ei înfloresc fire de mătase.

Știu că mă vede. Când își trece buretele pe piele, mă prefac în burete.

O aromă dulceagă se întinde în toată încăperea. Transpirația și parfumul i se scurg în fleșcăraie.

Mâinile mele sunt niște excrescențe bălăngănitoare. Coastele, prea strânse, îmi scot inima afară. Dar spatele e drept.

Dintr-un colț al vestiarului răzbat chicoteli surde.
Termin cât de repede pot, să nu o scap pe drum.

Clasa băiatului fratelui meu are gimnastică după mine. Așa că mă fofilez pe alt drum, ca să nu-l fac de rușine.

Băiatul fratelui meu e cu trei ani mai mic și perfect normal. A fost produs după un meci de fotbal pierdut și își cumpără toate țoalele de la Levi's.

Mereu în urma mea la coada de la cantină și mereu în coasta mea la lecții.

Când pornesc pe coridoare, privirile lor se înlănțuie de mine.

Să domini coridoarele și sala de gimnastică. Terenurile de fotbal și autobuzele din centrul orașului sunt ale lor.

În cantină nu trebuie să te bălăngăni. Mă mișc ca pe ace. O atitudine victoriană împotriva mușchilor feței: să înghiți fără să faci vreo mutră.

Vise: că mă împiedic în șireturi și cad. Că îmi lăcrimează ochii în supa de mazăre. Că rochia mea de vară plesnește înainte să îmi fie înmânată diploma de absolvire.

Când are loc reacția dintre natriu și apă, totul sfârâie stins în jurul lor. Profii de Științele Naturii au pielea găurită.

Cineva împroașcă stropi lipicioși în direcția mea.

Buze mozolite cu Nivea. Fard roșu jupuit de la Oriflame. Antiperspirant de la Parfumul Șef și Șpreiul Întâlnirea.

Sunt Prințesa Levănțică și am pietre în buzunarele fustei. Proful de Științele Naturii se dezvinovățește: „Din păcate, numai un zece pot da în clasa asta." Chipul său se dizolvă în acidul laboratorului.

Visele profilor: să mângâi un zuluf dat cu fixativ, cules de pe un pulovăr pastelat. Să înșfaci un picior de fotbalist, încălțat în Adidas.

Natriule, lucire albă, intră tu în boturile lor, zdrențuiește tu buzele și cerul gurii lor ca un foc, rașchetează-le gâtlejele și fă-le mațele să explodeze pe loc.

În pauză, mă baricadez într-o cameră mică cu glasvand din mine.

Îi văd înghesuindu-se în jurul ei. Dar ea reuşeşte mereu să le facă faţă.

Zulufii ei sunt umezi, ca întotdeauna. Şi zâmbeşte în direcţia mea când niciunul dintre ei nu o vede.

Ştiu că ea nu îşi va tunde niciodată bretonul şi nu va pune culori pastelate pe ea doar de dragul modei.

Cu fiecare celulă, trupul ei e lucirea unui reflex de oglindă îndreptat spre trupul meu. În lumina asta sunt şi eu frumoasă.

Pielea ei lângă pielea mea: a ei curge frumos pe nas, gură, ochi şi gât.

Mama vrea să mă duc undeva departe să cumpăr ceva pentru serbarea de sfârşit de an. În autobuz mă uit fix în faţă şi îmi caut în buzunar pietricelele.

Din mulţimea stârnită de ziua de vineri vocile ricoşează printre scaune: „Cecilia Hansson e cea mai urâtă din oraş". Totul amuţeşte, în afara hârâitului motorului şi a vocilor care răsună peste toate.

Număr toate casele pe lângă care trecem. „Cecilia Hansson e cea mai urâtă din oraş". Nu reuşesc să mă rup din povestea asta.

traducere de Marius Ianuş

LEIF HOLMSTRAND

Leif Holmstrand (n. 1972) este poet și artist plastic. De la debutul în 2002 a publicat un volum de povestiri și șase plachete de versuri, două dintre ele sub heteronimul Anna-Maria Ytterbom.
Volumul său cel mai recent este *Vid mardrömmens mål* (*La capătul coșmarului*, 2010), inspirat din psihologia și limbajul filmelor de groază.
Este laureatul mai multor premii de poezie și artă. Ca artist, și-a expus lucrările la Muzeul de Artă Contemporană din Stockholm, precum și la cunoscute galerii din Berlin, Hong-Kong și Trondheim.

Barbarul

Câinii sunt oameni fără căpătâi, beți morți, toropiți de soare. Flori de culori neașteptate și fluturi mari. În spatele barurilor, lângă o fațadă, sub un tufăriș verde-închis: patru animăluțe cu dinți de ierbivore, un spate, pe spate o pată albăstruie. Mușchi mișcându-se clar sub țesătura uzată. Patru pârâituri mici după ce un pumn izbește un zid de cărămidă. Turnuri de oțel și clădiri insalubre, cerșetori, derbedei tineri, impresii prelucrate digital. Nimeni nu calcă pe câini. Memoria se hotărăște și se întoarce brusc pe călcâie. Labele mele copilărești își înfig ghearele în părul tău. Devin amenințător, atacăm, luăm portofelul, lovim, pumnii lasă urme în pietrișul pătat de ulei. Porcii se sperie și se înfurie. Casa pârâie și tufa arde. Mă lupt cu lentilele camerei.

Păianjenul

Ea călcă cu talpa goală pe păianjenul domesticit, inofensiv, deși uriaș. Mișcarea fu expresivă scenic, un soi de dans-semnal pentru dezgust. Încercasem îndelung și în van să capturez păianjenul într-un borcan, fără să îndrăznesc să-l ating, iar energia ei furioasă mă sperie. Însă ceea ce-mi dădea fiori reci de groază era evidenta ei nesinceritate, calitatea teatrală și demonstrativă a acțiunii.

Porcușorul

Un porcușor era bolnav. Apă cenușie îi picura din încrețiturile pielii și se prefăcea în gheață pe pământul degerat.
L-am încălzit.
Când și-a ridicat capul din puloverul meu, micuțul rât vorbea.

din volumul *Går vidare i världen* (2005)

Pompă turbionară și secunde de liniște

În a doua zi, serii de somn și trezie,
trezie și somn,
stații
între fraze alungite,
cetățenii pierdute în uniunea ordinii
rătăcite
în harababura datelor
jos, sus,
jos,
sus,
jos.

***

Un timp sau un loc
în care orice formă a lumii înseamnă pielea
înghețată bocnă,
vidul sclerotic și violent de sarcasme turbionare,
monolitul de liniște și plesnetele pline de năduf ale tăcerii
în inima turbionului. aici cineva,
țeapăn și despuiat,
vibrează la un nivel scăzut,
datorând spermei și confuziilor minore
ieșirea în câștig.

***

Ușor de acceptat ordinea destrămată,
ușor de plecat când ultima suflare spulberă pereții,
reorganizând
ecourile și lumina zilei
într-o arhitectură fragilă, ori reducând la scară modelul
ca-ntr-o vrajă măruntă,
utilizând prisme
și cubulețe subțiri de sticlă cu mostre în ele
pentru o analiză meticuloasă,
iar construcția se dezvăluie, deodată încheiată,
irizată de lumina venind dinafară,
lipsită de sens,
atât de ușor de înțeles.

***

Prea diferite vederi și replici intercalate,
gata să accepte pe absolut oricine
în construcțiile lor
sau să fie demolate,
sunt
integral
fals –

***

Alunec în jos,
cu capul înainte, văd
secunde lucind ca oțelul printre trestii
și piciorușe lovind, uscate acum,
pline de furie, suprafața sticloasă.

***

Flori crescute din șanțurile palmei
ca mici lumi desfăcute din bășicile de la suprafață,
prezentul impune o scadență bestială când doare,
scânteieri sărate
care, în esență o eroare, în lumina albastră îmi dilată
refugiul,
o senzație pe muchie, virală,
acum biciuită de vânt,
acum.

***

Vino, steguleț,
contrariu al stegulețului, vino,
craniul înmugurit e gata să-și coacă semințele,
o giruetă e corpul.

***

Întârziind încă vertebrele ideii
totu-i infinit
stră-gaura:
W.C.-urile.

Basket Case

Băiatul dublu se duce în cârcă, divizat, prin anii '80
într-un coș de rufe.

Unul e prima dragoste a celuilalt.

Condiția primordială privind diferența dintre veterinari și chirurgi
controlează și modelează dialogul dintre ei.

Partea monstrului
pune întregul în mișcare.

Răzbunarea e mingiuca yoyo agitată de băiat:
Ne-ai făcut să ajungem doi! Și tu! Și tu!

În curând fetele se vor așeza între cele două jumătăți de lucruri.

Fată sau băiat

O persoană într-o rochie
cade, se rostogolește pe stradă
fără să se rănească,
trece pe lângă un zid tencuit în alb,
un zid de lapte.

Comestibil

Prânzul apare la orizont
cu un cui la îndemână.
Vacile așteaptă moartea în șiruri lungi.
Un bărbat neîndemânatic le rupe picioarele dindărăt.
Pleosc! Pleosc!

Toată lumea tânjește după moarte, ne spune mâncarea.
Însă dorință simțim numai pentru micul dejun, nu pentru altceva:
ouă fierte.

Înainte să adorm, năuc ca un bou lovit cu barosul,
vreau cina.

Un cui a fost bătut cu ciocanul într-un ceas de buzunar.
După care opera de artă a fost spânzurată,
alături de alte obiecte, într-un copac scund.

O fată e un băiat e o vacă e o găină
e altă fată.
Ea nu face nici o mișcare
pentru că scena cinei nu are extensie în timp.

Ea omoară timpul, află frații în cor.
Ei speră și cred că barosul bunicului
o va zdrobi curând.

Patria

Se formează o națiune și se umple cu noi.

Luăm un domn *homeless* și lovim câteva persoane similare cu el.
Se prăbușesc și se fac una cu puterea
care cercetează câțiva tineri în stare de arest și moare
de râs.

Cei întunecați și masivi ne cercetează în stare de arest și ne lasă
să plecăm.

...

Ne stricăm de râs cu bancuri deștepte, ni se taie,
bârfim fericiți și murim de râs.

...

Vin să ne cerceteze în arest, însă suntem deja
morți.

Mă ridic din maldărul de cadavre, din nou viu și întunecat,
și îmi privesc țara,
homeless,
maestrul oricui.

...

Încep să râd.

Evil Dead[2]

Niște tipi sunt nevoiți să-și omoare iubitele
care sunt ciudate.

Inseminoid

Printr-un tub de plastic transparent,
bulgări voluminoși
de marmeladă strălucitoare sunt pompați
în mamă,
care devine periculoasă.

[2] Poemele *Evil Dead, Inseminoid* și *The Beyond* utilizează o tehnică afecționată frecvent de Leif Holmstrand – rezumă parodic scenariul cunoscutelor filme *horror* ale căror titluri le poartă. În absența referinței, e posibil ca ironia textelor să scape cititorului.

The Beyond

Elementele gotice ale groazei dizolvă ultima secvență
și dezvăluie alt film,
câteva duble montate, scene preferate,
sacadate, controlate doar în parte
la vizionare, suprafață masculină a evidenței.

O femeie oarbă și câinele ei
fug în jos pe scări fără sunet.

Cineva, poate eu, reflectează la tăcerea din episodul ăsta,
surd parcă,
și gândește: chiar erau de-adevărat,
femeia și câinele?

...

Suntem în același film?

...

Imposibila, oarba femeie-profet
e cam tot atât de fără substanță ca un nimic într-o plasă fermecată,
persistent la nivel fizic,
colectat din bogata lume paranoică
a rolurilor de fantomă cu greutate, gata de distribuit.

Pot vedea că iadul e prin preajmă în orbirea fantomei.
Sunt cel ce ascultă pașii care nu pot fi auziți.
Pot vedea și sunt câinele care o conduce,
adică
jumătate din ea.
Sunt cel care, fiind carnal, simte atacurile,
strigă sfâșiat:
Nu vreau să fiu obligat să mă întorc acasă!

Cineva, poate eu, își îndreaptă privirea spre înăuntru, înapoi în timp,
repetă,
se blochează într-un cerc compulsiv al maladiei
de dincolo de pleoape: ei fug în jos pe scări, ei fug în jos
într-o tot mai densă, tot mai inertă tăcere.

din volumul *Vid mardrömmens mål* (2010)

traducere de Radu Vancu

VIKTOR JOHANSSON

Viktor Johansson (n. 1983) a debutat în 2007 cu volumul *Kapslar* (*Capsule*), care a obținut cel mai important premiu suedez pentru debut literar, Borås Tidnings Debutantpris. În 2008 a publicat romanul liric *Eterneller* (*Imortele*), o poveste de dragoste postapocaliptică care se petrece în spațiul cosmic. În 2010 i-a apărut un al doilea volum de versuri, *Game over*.

Viktor Johansson scrie critică literară pentru cotidianul *Aftonbladet*. Este inițiatorul și redactorul revistei literare online *Ett lysande namn*, în care publică cei mai apreciați scriitori suedezi.

În clasa a cincea, colega mea și-a pierdut un braț într-un accident
de mașină.
Cineva a ridicat mâna și a întrebat dacă brațul respectiv
s-a transformat într-un înger
sau într-o aripă. În drum spre casă am făcut îngeri de zăpadă,
folosindu-mi doar brațele.
Oare gesturile și lucrurile pe care le lăsăm în urmă
vor fi considerate ritualuri sau religii mai târziu?
Nu vrem decât niște cioturi pe care să le atașăm cerului,
păsărilor și micilor urne.
Dă-mi chiștocul ăla, vreau să fumez filtrul
până când n-o să mai am nimic care să mă protejeze.
Vreau să fumez raiul până când nu mai rămâne nici un loc
în care să mă simt bine.
Știi că fulgii de zăpadă nu pot fi surprinși cu aparatul foto,
că eliberează un fel de halou care-i învăluie atunci când
se declanșează blițul,
și emană o lumină excesivă, inexistentă.
Afară, în parc, oamenii se deplasează în cercuri, vrând să se adune,
unii cred că-i de ajuns să te rostogolești spre elemente
pentru ca ele să te înghită și să te stratifice.

∴

Un copil își freacă obrajii cu două fructe,
și părul, cu niște baloane sub un cer senin.
Tavane nu există, doar câțiva meri pe partea cealaltă a Pământului.
Păsările nu ating niciodată simultan solul și liniile de înaltă tensiune,
Deși se lovesc mereu de obiecte.
Poți să șterpelești noaptea,
dar numai în cântece de dragoste.
Trebuie să alegi.

O să ți se dea ochelari și o să te lumineze drept în ochi,
și asta o să te curețe. Deși complet albe, unele imagini urlă la tine.
Îți imaginezi ochelari cu lentila groasă, care pătrund ca razele X
prin hainele mele
visezi la dioptrii care mă penetrează,
mi-o trag din cer până-n pământ.
Vrem să ne scufundăm în râuri, chiar dacă nu suntem credincioși,
Reclaim heaven, scrie pe insigna ta.
În drum spre casă ne ciocnim de un cerb,
e amețit de farurile mașinii, dar chestia asta n-are nimic spiritual.
Înlemnește ca tine, atunci când ți se dă să ții un bebeluș.

∴

Nu lăsăm oale afară ca să adunăm apa de ploaie,
dar domesticim tot felul de viețăți din pădure pentru a ne decora
masa de seară.
Nu vă bălăngăniți pe scaune, ar putea oricând să redevină copaci.
Într-o vitrină, o mașină testează fotolii.
Par moi, și asta ne trezește invidia.
Stați așa, am legat cumva lupul de un stâlp de iluminat?
Am ajuns să lăsăm manechinele să distrugă toate mașinile? Păcat,
pentru c-am fabricat deja bâte de baseball la strung.

∴

Dacă faci un aparat foto cu baterie solară,
trebuie să-l încarci timp de o oră pentru un singur cadru cu bliț.
Vapoarele trasează brazde adânci în zgârie-nori,
tu salvezi un far

și toamna-și aplică fardul strident, ca să dispară mai repede,
exact ca noi. Dar oare chiar ne transformăm în mizerie?

Folosește o mie de blițuri atunci când mă bronzez.

∴

Monumentul se prăbușește în timp ce-l construim
și mâinile-pasăre se strecoară prin crăpături, strălucind
pe pereții bucătăriei.
Mâinile noastre sunt desenate în formă de umbre
în formă de coțofene pe cearșafuri albe,
în funcție de ce vrem să facem cu ele.
După o mie de ani, atingerea mea va fi atingerea cerului,
atingerea păsărilor părăsind un aeroport. Până atunci însă,
aș prefera să mă uiți.

∴

Înaintea prăbușirii e întotdeauna liniște, la fel ca înaintea
reinstalărilor complete,
obiectele pe care le găsim pe jos sunt comori înainte de-a fi găsite.
E ciudat cum hrănim vitele cu boabe de soia,
cum împărțim bulgărele de mizerie de parc-ar fi un buchet de flori.

∴

Donăm sânge, dar primim pastile cu fier și bem cafea pentru circulație.
Oțelul e contorsionat în jurul coapselor, dar după accident
se înlocuiește cu ghips,
obiectele albe par mai curate, ca de coral.
Traversăm gropile de gunoi pe furiș și adunăm suveniruri,
vrei să te agăți de cercei și de fâșii din blugi,
înnebunește-i pe cei pe care i-ai salvat și fă-i să uite de mulțumirile
pe care le-au primit.
Te-nroșești la față – și eroii nu se-nroșesc la față – cântând:
You make me like charity,
instead of paying enough taxes.
Dacă perforezi hârtia când desenezi o hartă,
îți iese ceva ca un sângerete când, de fapt, e doar lavă.
Mă rog, tot aia e. E tare de tot locul ăsta,
nu se poate fotografia nici cu fulgere,
e ca o cutie poștală neagră care se hrănește cu felicitări.

Știu eu un loc în care nu ajung mașinile.

∴

Zăpada e o sută de cofraje cu ouă în garajul în care exersăm.
Trebuie să te fotografiez atunci când fotografiezi lumina soarelui.
Răsăritul sau apusul? Care e prima fotografie?
Dacă aș acoperi lentilele cu mâna, aș putea să distrug un întreg
ecosistem
În cazul ăsta ne poți numi deplasați: tu vrei să prinzi lumina
cu un snowmobil.

Spune *insulă neagră* din nou, spune *oglindă neagră*,
spune ceva atât de frumos încât să-ți vină să mori,
sau măcar s-adormi, s-o poți lua de la zero.
Deși zăpada e nesfârșită,
ne înghesuim în același sac de dormit,
focul nostru de tabără e motorul supraîncins.

Oare o să ne-ncălzim mâinile deasupra apocalipsei,
o să ne holbăm și-o să facem poze ca turiștii?

din volumul *Kapslar* (2007)

Imortele

(fragment)

Capitolul 1

Coțofenele sporovăiesc puțin deasupra tacâmurilor,
dar, până la urmă, toate lucrurile cu strălucire de inox vor rugini.
Coțofenele vor amuți și ele.
Dintre cadavre se va ivi o brazdă nouă.
O rezonanță nouă se va auzi de sub pământ, dar cine o va face să răsune?
„Vară" e un cuvânt foarte frumos, dar nimeni nu ne spune, poate, fiindcă-i ceva evident.

Ce s-a întâmplat, de fapt, aici?

Cifrele ceasului clipesc și-mi spun că e noapte, dar obiectele luminează în spațiul îndepărtat. Întotdeauna se găsește o stea apropiată care să imite lumina zilei și să trezească trupurile. Nu pot să refuz vitaminele atunci când le primesc. Nu pot să dorm singur lângă geamurile tapetate cu foi sau fragmente din hărți, cabina asta se închide ca o cameră mortuară. Nu pot să respir singur, totul se îngustează ca un sicriu dacă nu suntem măcar doi. Ea vine tot timpul, indiferent cât de târziu o sun. Vine și mă înghesuie în colțul meu din cușetă. Face loc.
Aici nu se poate îngropa nimic. Sicriele și urnele sunt goale, ca țevile din care s-a scurs și ultima picătură de combustibil, ca trupurile secate de viață. Mă întreb care-i substanța în care se descompun cadavrele astea puse în pământ. Oare cadavrele lansate în spațiul infinit devin și ele spațiu? Vreau să cred într-un alt tip de circulație. Dragostea mea îngropată în gheață nu e doar gheață.
Cred în rai? mă întreabă Cassie în șoaptă. Ce e dincolo? Aici sus e rai cât vezi cu ochii. Cassie vorbește în șoaptă, dar cuvintele sunt smulse de vânt înainte să ajungă la urechile mele, asemenea unui catarg. Nu aud ce zice, dar din partea mea, poate să-mi vorbească în șoaptă în continuare.

Mă uit la hărțile pe care le-am lipit de geam cu scuipat, ca pe niște timbre. Ce fel de materiale ne-au mai rămas? Doar materialele noastre. Pe ce ne putem baza? Doar pe noi. Lumina țâșnește prin găuri sub formă de fascicole izolate. Sunt găuri făcute cu ace de gămălie în dreptul locurilor pe care le-am vizitat, căutat, explorat și epuizat. Țâșnește prin lanțuri muntoase, recifuri submarine, catarge țintuite de o cruce ivită dintre ghețari. Pupilele noastre minuscule, ca acele de gămălie străpungând locurile și numele lor inventate. Dar chiar dacă-i dăm nume haioase, deșertul rămâne tot deșert.

Am ridicat steaguri improvizate din pături. Fâșii de material destrămate, pârlite, împletite, ca niște exponate. Probabil că, mai demult, deșerturile au fost niște orașe cu nume adevărate. Simt că am dreptate, o imagine îmi apare în memorie, dar casca mea localizează sursa undeva în afara mea, îmi arată ceva dincolo de raza de acțiune. Nici una dintre amintirile noi nu e a noastră. Sunt pur și simplu interceptate, ca niște unde radio rătăcite. Și toate deșeurile astea vechi, care plutesc în spațiu, se ridică la suprafață în conștiința mea.
Echipamentul de protecție respinge toate tipurile de radiații, în afară de cele care vin din marea aceea de oameni anihilați. Poate c-au avut cafenele și muzicieni de stradă. Poate c-o orgă de biserică a continuat să mai respire un timp după ce ființele au tras aer în piept pentru ultima oară. Poate că numele noastre de pe morminte persistă mai mult decât atunci când suntem strigați de pe balcon seara, înainte de culcare.

Cineva trebuie să te fi strigat și pe tine. Mira! Mira! Hai în casă, că-i frig! Amuțești sub balcoane și în camere de fete? Se aude ceva emis de o antenă din lemn, o cruce ridicată pe corpul tău înzăpezit. În timp ce explorez planeta asta pustie, un semnal intermitent, slab și vibrând ca o coardă de vioară pe un fierăstrău îmi pătrunde prin cască. Zgârie-nori din sticlă, transformându-se la loc în nisip, sodiu și calcar. Tu în ce te-ai descompus? În melodia pe care ți-au cântat-o când erai încă în burtă. O melodie care și-a croit drumul prin craniu, prin niște valuri la fel de puternice ca ritmul pulsului sau al respirației.
Mi te închipui moartă, dar nu pot să șterg lucrurile pe care le-ai atins sau le-ai spus. Nu pot să înlătur mâna de pe frunte, ușurința cu care ai mângâiat-o și mi-ai cântat un cântec de leagăn. Ritmicitatea semnalului de avertizare îmi aduce aminte de versurile melodiei. Legănându-mă și ducându-mă spre tine.

Un copil își ține respirația sub apă până când cineva îl scoate de acolo. Prefăcându-te moartă, ai reușit să-ți salvezi rudele, pentru că ai fost făcută să reziști. Poate că-i ceva înnăscut, la fel ca tendința de a plânge la auzul cheilor minore, dar cum îmi pot salva progeniturile de o astfel de moștenire?
Părinții îngână cântecul trist pentru burtă, îngână cu un timbru blând. Cheile minore netezesc ridurile și se pliază pe un creier perfect neted, de reptilă. Mira, dacă eu aș fi cel care s-ar târî spre uscat, tu ai fi prima la care m-aș gândi.

Cineva mă cheamă dintre perne și așternuturi. Mă trezesc întotdeauna prins în cearșafuri, înfășurându-mă într-un văl, probabil, ca să mă apropii de tine. Din greșeală, o strig pe Cassie cu numele tău. Închipuie-ți cum ar fi dac-ai sta acum pe marginea patului, cu spatele la mine, întorcându-te cu partea rece spre mine, dar întorcându-te totuși, încă adormită pe sub gheață. Închipuie-ți dac-am vorbi acum în felul ăsta, de parc-am juca într-o piesă de teatru, în care sentimentele ar trebui urmărite din lojele balcoanelor prin binocluri minuscule. Distanțele sunt infestate cu spații interminabile. Mă vezi cum îți fac cu mâna, dacă privești în sus de sub gheață, folosind suprafața înghețată drept lupă? În fiecare dimineață, mă întorc și refac întreg traseul. Încerc să-ți fac cu mâna, dar tot ce simt e răceala și tremurul propriilor mâini. Încerc să țip, dar îmi aud doar dinții clănțănind.

traducere de Gabi Eftimie

HENRIK NILSSON

Henrik Nilsson (n. 1971) a debutat în poezie încă din 1993, cu volumul experimental *Utan skor* (*Fără încălțări*). I-a urmat colecția de nuvele *Nätterna, Verónica* (*Nopțile. Veronica*, 2006), având ca fundal Lisabona, unde autorul a locuit câțiva ani. Dintr-o experiență similară, de data aceasta la Istanbul, s-a născut poemul-fluviu *Om det regnar när du kommer till Istanbul* (*Dacă plouă când sosești la Istanbul*, 2007).

Colaborează cu revistele literare suedeze *Karavan, Lyrikvännen* și *Pequod* și cu revistele *Nuevo Amanecer Cultural* din Nicaragua și *Letralia* din Venezuela. A fost tradus în spaniolă, portugheză și persană. În prezent este critic literar la cotidianul *Sydsvenskan* și colaborator permanent al emisiunii radio „Obs".

Criminal

Poezia omoară.
Nu face diferența între al tău și al meu
poartă mască și sparge camerele de securitate
are mereu mai multe căi de scăpare
ia ostatici
mereu periculoasă, mereu în fugă
își poartă arma fără piedica pusă
disperată nu are nimic de pierdut
te obligă să îngenunchezi
blestemă, preferă lumina scăzută
e greu de găsit, dar mereu te găsește
are adresa în străinătate
se uită mereu în jur
e fugarul
cea care dispare mereu pe ușa din spate.
Poezia omoară.

În vreun loc în cealaltă parte a orașului

În vreun loc în cealaltă parte a orașului
cineva deschide o fereastră
și e ca și cum toate s-ar deschide
se trezește un om, se trezește un cuvânt
începe o zi prea întunecată prea scurtă
dar fără îndoială o zi
o privire se aruncă asupra lumii

care încă nu există
se trezește un cuvânt
și e ca și cum toate cuvintele s-ar trezi
se deschide o mână, un fruct tare
nocturn cade
pentru prima dată
cineva repetă o piesă dificilă
cineva se întreabă
cu atâta furie în forță
că întrebarea se face răspuns
se trezește un om
și e ca și cum
toți oamenii s-ar trezi.

Coda

Încă trăiesc, fără să știu cum.
Încă mă zbat pentru o zi, pentru un cuvânt
pe care l-am ajuns la cea mai mare depărtare, cât mai înlăuntru.
Încă pun întrebări
care au numai perplexitate.
Încă încerc să citesc ce stă gravat
de cealaltă parte a zidului.
Încă refuz pentru a salva un da.
Cânt încă, chiar dacă o melodie rănită.
Încă încep cu mâini neîndemânatice.
Încă mor, fără însemnări.

Jurnal

Scrie-ți jurnalul noaptea
atunci vei vedea mai bine
ceea ce a supraviețuit, ceea ce a rămas
ceea ce de ziuă conta cu adevărat
ceea ce în viață a fost cel mai viu.
În oglinda stinsă din salon
se deschide ochiul interior.
E suma privirilor.
Scrie-ți jurnalul noaptea
când toți s-au culcat.
Vorbește când se lasă liniștea,
atunci e nevoie de tine.
Explică focul stins.
Citește cartea închisă.
Iubește iubirea pierdută.

Toată ziua

Toată ziua am făcut totul
ca să nu mă gândesc la tine.
Să-ți uit chipul, să-ți distrug
privirea
dar ochii tăi sunt peste tot
la fiecare colț, la fiecare fereastră
în fiecare foaie de hârtie
golul miroase a tine

uitarea are trăsăturile tale
toată ziua am făcut totul
ca să te omor, să te ard
dar continui
apropiindu-te cu fiecare față
șoptind în fiecare cuvânt
toată ziua am făcut totul
ca să nu mă gândesc la tine.

Când vei citi această scrisoare

Când vei citi această scrisoare voi fi
foarte departe, mai aproape de tine.
Când vei citi această scrisoare va fi noapte
vor fi luminate străzile și încăperile
unde încercăm să ne trăim viața.
Stejarii pe sub care ne plimbăm
vor fi de piatră și pe crengile lor vor fi apărut cristale.
Când vei citi această scrisoare armele vor fi tăcut
și praful se va fi depus.
Se vor fi șters numele de pe uși
și grădinile se vor fi umplut de buruieni.
Se vor fi golit hotelurile
și se vor fi părăsit recepțiile:
toate ușile vor sta deschise.
Fotografiile vor fi dispărut din albume
și tablourile luate de pe pereți.
Toate ceasurile se vor fi oprit.
Toate cifrele șterse.

Când vei citi această scrisoare bărcile
se vor fi întors în port și hărțile se vor fi pulverizat.
Pianele se vor fi împrăștiat
și totul din apropiere se va fi dispersat.
Lacrimile se vor fi așezat în arhive
de care nu știm nimic.
Când vei citi această scrisoare
voi fi departe, mai aproape de tine.

(inedit)

Dacă plouă când sosești la Istanbul
(fragment)

Dacă plouă când sosești la Istanbul
ia un taxi, zi-i șoferului să te ducă la

Süslü Saksı Sokak, lasă ca prin geam
aerul umed al după-amiezii să-ți mângâie fața

în timp ce treci de parcuri pustii
lângă ape, de bărbați nebărbieriți, fără preocupare

casele de ceai pe care niciodată nu le vei vizita
ia-o pe la Cornul de Aur și curând vei ajunge

la cafeneaua Șiirci unde mai știu eu ce te așteaptă
fără să știe cine ești

radioul care ani în șir a fost oprit
posturile europene de ultrascurte:

Belgrad, Bordeaux, Dresda, Sofia
se aud pocnituri când se pornește

vocile mute de atâția ani prind viață
dincolo de plantele și ferestrele aburite

luminează fațadele afumate de pe bulevard, jos
apartamentele fantasmatice fără nimic pe pereți

cutiile cu jucării stricate rezemate în cămară,
gratiile pivnițelor

unde veioze colorate abia de respiră
prin perdelele albe, apreciază consolarea

din cuvintele străine, în focurile ce se aprind
în jurul orașului, degetele reci care caută căldura

apreciază consolarea de a fi neconsolat într-o zi de iarnă
liniștea în rândurile caprelor, acolo afară, aglomerările

magazinele de electronice, birourile
în care au rămas numai o masă și o scrumieră

cărucioarele adunătorilor de fier vechi scârțâie la colț
vagabondul cu o bucată de metal

sfâșie sacii de gunoi din cartier, luminile aprinse departe
în unele case de lemn pe țărmul Bosforului

pisicile în anticariate, ștersele fotografii de nuntă
din mansarda caselor în demolare, amintește-ți zâmbetele lor

îmbrăcămintea, hainele lor
amintește-ți că încă vor mai fi nopți în care

nu vei ști pe ce drum să apuci
atunci vei rămâne cu mâinile goale, pline

de ceea ce nu se poate căra chiar dacă trebuie cărat
confuzia lăuntrică e condiția ta

în timp ce paharele de ceai răsună goale în preajma ta
și o femeie în bucătărie taie o rodie

și o poartă ca pe o lanternă prin încăpere
gândește-te atunci la taxiurile goale

gândește-te la zorii de zi la locuințe la chiriași, la apelul telefonic
pentru a conversa la un număr care nu există

gândește-te la mormintele uitate ale vizirilor din Eyüp
gândește-te la sirenele nocturne, la neștiutele atacuri de inimă

împușcăturile din greșeala dinapoia persienelor trase
îndrăznește să te simți, inexplicabil, parte din familie

vorbește fără grabă și fără timiditate
cu ceilalți pe care-i ai în tine, tu însuți în alții

plătește-ți cafeaua, ieși pe ușă
privește cum dispar trecătorii

în fumul vagoanelor, al vânzătorilor de castane
la ora la care cu toții par a se întoarce acasă

așa vei fi dincolo de privirea anilor și a minutelor,
în josul fotografiilor, departe de statistici și registre

privește-i pe ceilalți în ochi, vezi poveștile lor
înainte să dispară, urmează-i în casa lor în gândurile tale

urmărește avocata care se urcă într-o mașină
cu șofer particular, dosarul delictelor, martorilor,

autopsiilor purtate sub braț, își aprinde o Djarum Black
și se afundă în scaun, urmeaz-o până la panta apropiată

până când va dispărea între smochinii întunecați
urmărește ceasornicarul care e gata să orbească,

ochii lui amintesc tot mai mult de culorile tulburi
dintr-un pahar cu raki, vezi-l cum se sprijină

de pereții aspri ai caselor din jur până când își găsește
strada sa unde un tânăr îl ia de braț

urmează-l pe cel care e egal cu tine și pe cel care e diferit de tine
urmează-l pe al treilea, de nerecunoscut și asemănător în același timp

urmează-l pe timid, pe bâlbâit
urmărește scrisoarea pe care ani în șir te-ai gândit să o scrii

la care ai adăugat și ai șters cuvinte
în care ai pus vinovății și uitări

scrisoarea care până la urmă e albă ca spuma
după Nurettin Alptogan: trebuie să o trimiți acum

uită-te bine la tot ceea ce nu știi, deschide
din doi în doi toate ușile de pe toate palierele

rămâi în bucătărie lângă fierbătorul de ceai, visează în toate paturile
și meditează în toate fotoliile, ieși pe toate balcoanele:

în interiorul unuia, în spatele groaselor perdele lila
doarme paiața obosită

după o zi de muncă, nasul său roșu lucește
pe noptieră, bretelele pe spătarul scaunului

visează clipind fără să asculte
cum vântul afară se intensifică printre copaci

oprește-te iar în mijlocul râului de oameni
în Istiklal Caddesi, oprește-te iar între toate

miile de chipuri, ascultă toate inimile care
bat împrejurul tău, uită-te cum e o

rană în fiecare ochi, o durere în fiecare mână
e ceva dincolo de orice geografie

o stare dincolo de orice diagnostic, nu-ți fă griji,
preocuparea ta are rude secrete

nu-ți fă griji că nu știi ce drum să apuci:
există un drum care abandonează toate drumurile

există o rătăcire totală de care nimeni nu-și dă seama:
toate becurile arse în diverse locuri din oraș

încă nu au fost înlocuite, mormântul
frânghiilor rupte din care când îți lipești urechea de el

răsună toată muzica suprimată
clipa în care ceva se rupe

când scrisoarea se pierde, ceasul se oprește
când șiretul se rupe și toarta se desprinde

când lumina se duce, când porțelanul scapă din mâini
și cade prin aer până la podea

chiar în acest moment, când tu te duci pe sub bananieri
pe drumul spre Beșiktaș, e ceva ce nici nu se poate

arăta sau ascunde, ceva ce are legătură
cu distanța la celălalt țărm

ceva incomparabil, ceva ce nu se lasă desenat
continuă până la cafenea, jos, lângă ferryboat

unde valurile făcute de bărci stropesc
marginea și cărțile de chimie ale studenților

în timpul zilei, departe se văd luminile din Üsküdar
umblă o clipă la marginea apei

simte cum mirosul ei ți se lipește de haine,
dacă cineva te întreabă cu ce treburi pe acolo

dacă se întreabă ce faci tu acolo, fără umbrelă
și fără scop, spune că ai fost abandonat

într-un poem în care ploaia nu se oprește niciodată
și că te-ai hotărât să rămâi acolo

traducere de Dan Coman

MALTE PERSSON

Malte Persson (n. 1976) este unul dintre cei mai influenți scriitori și critici literari suedezi din tânăra generație. A publicat două romane și trei volume de versuri, cel mai recent dintre acestea fiind volumul de sonete *Underjorden* (2011), despre subteranele metroului suedez. Persson a primit mai multe premii literare importante, unul dintre ele din partea Academiei Suedeze (2009), iar romanul său *Edelcrantz förbindelser* a fost nominalizat la Premiul August, pentru cea mai bună carte suedeză a anului 2008.

Este colaborator permanent al cotidianului *Expressen* și autorul unui blog literar care s-a impus rapid ca un important for de discuții între scriitorii suedezi.

Apariții

În trenul de noapte dintre Marrakesh și Tanger,
străpung întunericul cu privirea
și văd ceva ce mi se pare că este
cupola unei moschei.
Apoi îmi dau seama – e o cisternă de petrol.
Cu cât mă îndrept spre sud,
cu atât pe cer semiluna se așază pe orizontală.
Mi se pare că seamănă cu logoul Nike.
Un simbol pentru a cui victorie?

***

Biserica – o stație pentru transmisiile de psalmi. Alerg pe coridoarele răsăritului, linia despărțitoare dintre emisferele creierului, urmărind săgețile, o utopie a semnului ce indică ieșirea, căușul unui cântec, memoria externă, un episod SF de acum câțiva ani (răpit de îngeri și dus în laboratoarele lor extraterestre).

***

Când dimineața radiografiază noaptea cu raze X,
de-abia dacă e vizibil un schelet:
oase albe de pește lăsate în nisipul alb.
Ce pisică a fost pe aici ca să-și satisfacă
gustul pentru carnea în culorile curcubeului?

Vreau să spun: ce animăluț de casă
cu colți încovoiați am păstrat, fără să știm,
ghemuit în cap?

Ciclopul clipește în peștera lui ca o orbită goală.
Carnețelul de lângă pat e tăcut.
Totuși, dungile lui îi alarmează
pe vânătorii de fosile ai zorilor și pe cei ce pescuiesc
rămășițele hainelor unor bărbați descompuși
pentru nasturii lor de sidef.

În buzunarul secret, harta comorii rămâne neschimbată,
dar peisajul se schimbă.
În întuneric nu e nimic pentru care ar merita să sapi:
mica mimează aurul și un întreg vârtej sclipitor
prin orele ghemuite în sălașul leului, unde materia rece
e digerată lent dincolo de storurile coastelor.
E-o vreme de brontozauri.

Bile grele de biliard se rostogolesc
pe masa de disecție,
iar printr-o felie subțire dintr-un fruct tropical,
fâșii de lumină de temperatura corpului
fac să apară constelații de piatră,

pe care o tradiție în mod straniu necontestată
le dă nume precum „Enciclopedia", „Dalta de gheață",
„Uniciclul" sau „Noaptea Vastă". O, Noapte Vastă,

între labele cui
sunt o minge uzată
ce sare?

***

Nu te încrede în imaginile
surprinse de camera de supraveghere autobiografică,
ca un pasager dintr-un vehicul în mișcare.
În muzeul de miniaturi al memoriei,
un moment decisiv se strecoară
ca un instantaneu, secvența unei cópii.
Strugurii turnați din cornul abundenței
al trecutului s-au fermentat sau au putrezit? –
Lumina rage. – Sunet de frâne,
când trailerul viitorului
încetinește.
Mai iute decât intoxicația vine greața
la serbările în familie date pe fast-forward,
unde suntem propriii noștri oaspeți
nedoriți și bătrâni.

Sori în alb-negru

Soarele anorexic al iernii
se mișcă iute pe podiumul
unui cer arctic. O Crăiasă a Zăpezilor
supraexpusă se voalează lent.

Soarele negru al Melancoliei
zace înfometat prin seturi vechi
de negative nedevelopate,
întunecând zile nedevelopate.

Blonda Lună este o piesă nemișcată:
soarele fals al fotografului,
el însuși un imitator al lui Apollo,
eclipsat de ochelarii lui de soare fumurii.

Animalele mele

Melancocoș
Melancoțofană
Oaia (doar cea neagră)
Melancolibri
Melankoala

Lumea veche

Cutiile tale de instrumente. Sacii plini de cărți.
Edițiile complete ale impresionantelor
secole XVIII și XIX sunt strânse și stivuite –
le poți încă despacheta dacă e destul spațiu:
pentru pianul lăsat moștenire și vechea enciclopedie
(cu imagini de castele, grădini și ruine romane)
care-l fac pe omul de la mutări să înjure
sub greutatea istoriei
pe scări strâmte de case pline de funingine
în vechile inimi ale unor vechi orașe
care, înfipte adânc în pământ,
au dat de rădăcinile metroului
printre cimitirele ciumaților,
făcând să-nmugurească turnuri, poduri, autostrăzi.

Cumpără memorie nouă pentru camera video.
Nu mai e loc pentru vechile amintiri.
Ai putea vinde câteva în magazinele de suveniruri.
Soldații și sonetele tale sunt tăcute.
Cine se crede bătrâna doamnă?
Miss Europa? Madame de Staël?
Monedele tale nou-nouțe sunt băute
din paharele de hârtie ale cerșetorilor.
Pleacă de aici, întoarce-te, ia-o încet.
O bombă îți crește în bagajul de mână.

Fragmente (remixate) din *Proiectul Apollo*

Aici, nopțile sunt adesea înstelate. Atunci putem fi văzuți cu claritate din cer. Cuvintele urâte pot fi înlocuite cu stele. O copilărie ca un precipitat. Ne găsim lângă o căsuță pe malul lacului. Există unsprezece tipuri diferite de gheață: structura cristalelor e determinată de presiune. N-o să vină nicio navă spațială. Părăsim dimensiunea Spielberg.

O pădure și o cutie de chibrituri –
unde-i verbul?

Marea se revarsă fără granițe în mare, iar uscatul este doar visul mării și nimic din ceea ce există. Marea vrea să acopere uscatul ca o glugă; uscatul visează să se ridice. Nu poți scăpa de lucruri decât prin cuvinte. Nu poți scăpa de cuvinte decât prin lucruri. Nu ți-a cerut nimeni aforisme!

Avem instrumente
care ne ajută să navigăm prin ceață:
un somn greu se adună în locurile joase.
Doar pielea ne mai desparte de noroiul acestei planete.
Costumele noastre de supraviețuire sunt subțiri ca hârtia Bibliei.

În spatele meu, un peisaj selenar mai întins. Șiruri de oameni
care, precum fața nevăzută a lunii, stau mereu întorși.
Portrete de familie îți cad din carte în mână.
Luna poartă urme de meteoriți și stele căzătoare
rămase după înțepăturile cerului.

Dorința de a face dreptate poate fi descrisă ca o dorință de simetrie,
ceea ce e în întregime o chestiune de estetică.

E scris cu un font mortal,
un fel de Times mai greu,
o literă de plumb ce se produce cu repeziciune
în inimile politicienilor.
Grupul de intervenție intră acum în trup.

Între pierderea sensului și sensul pierderii –
unde este firul pe care să te cațeri?

Unde e saliva rândunicii, care ține cuibul întreg?
(Sărutările nu vindecă buze crăpate.)

Papirusul. Biblioteca. Papirusul. Biblioteca. Papirusul. Astronomia. Papirusul. Anatomia. Când s-a ridicat (...) și a pornit spre Egipt. Papirusul. Pe plaja de la Mare Imbrium: atâtea date. Hieroglifele își au tiparul aici. Nisipul e un mediu superior de depozitare. Nisipul (...) se scurge printre degete, îți intră în ochi, atât de departe s-a întins deșertul. Biblioteca. Astronomia – o imagine oglindită în ochii noștri. O stea se prelinge prin lentila telescopului. Ca un inel de aur pierdut, strălucește în străfundul pupilei. E-un iaz adânc, de care noi, copiii, nu îndrăznim să ne apropiem. Acolo unde papirusul. Acolo unde biblioteca se deschide spre bibliotecă. Și unde cuvintele pot fi înlocuite cu stele.

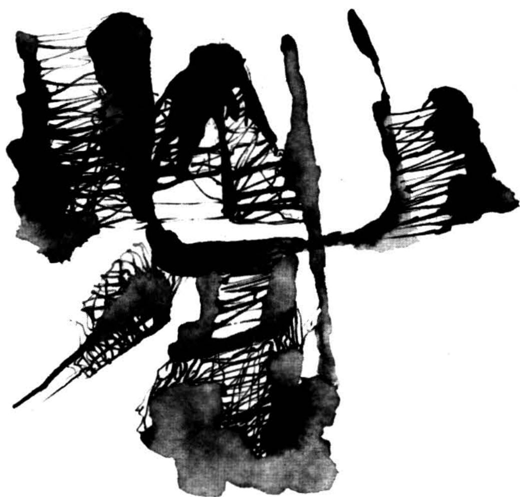
Un val de atingeri
colindă prin spațiul surd.
Întoarce cartea. Întoarce-o pe dos.
Era o vreme când ni se terminau
conversația și oxigenul.
Frecventam anarhiști
care credeau într-o societate ideală
ce-i va plictisi de moarte.
Suntem în 2007.
Citatele sunt stoarse din cărți
ca sucul dintr-o lămâie
sau ca lumina din corpurile cerești.
Cuvintele sunt scrise aici
și aici. Tot ce rămâne de încercat
sunt: lirismul tactil
și tacticile.

Fiecare acțiune are o consecință –
unii ar putea numi asta pedeapsă.
Lanțul cauză-efect ne leagă pe toți
cum sunt înlănțuiți într-un șir
condamnații la muncă silnică.

Numai de n-am căuta căldură așa cum o fac rachetele Sidewinder! Ca formele în camera cu infraroșu. Ca animalele adânc în vizuină. Ca firele de iarbă împletite precum cromozomii unui *chanson* infinit... Un melc de grădină călătorește prin vid. 384.402 kilometri. Las un loc liber în patul dublu al cărții, îmi arunc undița în spațiu –

din volumul *Apolloprojektet* (2004)

traducere de Claudiu Komartin

SOFIA STENSTRÖM

Sofia Stenström (n. 1978) a debutat în 2005 cu volumul *Venus Vanish*, nominalizat la cel mai important premiu de debut din Suedia, Borås Tidnings debutantpris. Atât primul, cât și al doilea ei volum de versuri, *Klockan Ciao* (*Ora Ciao*, 2007), au fost remarcate de critica suedeză pentru modul proaspăt și plin de umor cu care autoarea tratează teme clasice.

Sofia Stenström a predat cursuri de literatură la Colegiul Öland și la Universitatea din Uppsala. În 2010 i-a apărut traducerea unei antologii din versurile lui Elfriede Jelinek, *Under morgonens bila* (*Sub secera dimineții*).

carne de vită, soare

carne de vită
sau carne cenușie de vită
atât de goală atât de știută

zilele gonesc
          furculițe și cuțite
alege-ți un decor potrivit

și fă-l să încremenească
o flacără inutilă
– clipe albastre

rămâi singură pe pietriș și faci pipi
chipuri îngrămădite
orbecăie în jurul hărții

du-te să iei
ceea ce meriți
nicio schimbare

am putea să vorbim despre asta
să recalculăm –

în amorțeala greoaie
a satului două mâini
întinzându-se

înnegrindu-se buzele în jurul
uriașului uger lăptos
întărit curgând   două

plescăind

ca și cum ar spune ceva
vezi dincolo de orice graniță

foșnește îndelung
umple, înghite
mai dă-mi

ca să vezi – uit
de mine friptura
stă cuminte pe farfurie

apucă lasă ochiul
limba, cerul gurii să înșface, să se mire

carnea formează un nou soare în gură
iradiind în toate simțurile
să mesteci

poate zac între
mine și friptura adormită
în liniște
în uitare

cineva acolo
da, chiar aici
„carne de vită, carne de vită"

*

adulmec-o –

înaintea mâncării, fără
cuvinte, fără
analize

zile gri-gălbui, amuțite   față în față cu lumea
ca hrană
cupluri îngrijorător
de bine sudate

amalgamând, amestecând
îndoind ochiul – nu-l lăsa
să cotească

înaintea chipului schimonosit
al mâncării vocea se rupe
gura copilului
se cască

*

înaintea fripturii
o distanță, o bucată
de aer între buzele care șoptesc
odată cu bufnița tânguitoare

aerul brutal ca orașul își desface picioarele
șlefuit cu grijă de degete, de mâini, de tălpi

gânguresc ești vino
intră

între delicatese, încuviințarea
cineva coboară acolo o furculiță
            hai, scoate limba

capul se înclină primul
uitat și iarăși
în toiul respirației – nevindecate

rămâi adormit –

*

dinții îmi sunt îndeajuns de ascuțiți
ca și saliva
            pentru friptura gigantică
într-o duminică, atunci când cuvintele

furculiță, cuțit
muzică

dacă ajungi activ
ești   activ, expus
pozitiv

lira este un picior de berbec   ai grijă
la mâncare   târându-se
doar unul poate rămâne

produsul zilei de azi și de ieri
are gust de primăvară și de bărbat în vârstă
el fumează
          claxonează vrea să agațe cu tarkovski

deasupra noastră
se împrăștie starea aia
aprecierea

că cineva poate

că cineva punct

*

cineva a spus albastru
ora aceasta nu va fi niciodată îndeajuns de
albastră

coborârea soarelui în mlaștini călduțe
craniul rostogolindu-se, lovindu-se
de marginea casei mâna răzuiește
strat după strat

te amăgești
nu mâine, ci azi
iarăși și iarăși

ca printre vii

*

cine m-a învățat

apucă furculița, ține
sarea   înfruptă-te

observarea, mărunțirea
răbdarea

somnul

din volumul *Klockan Ciao* (2007)

traducere de Teodor Dună

KAJSA SUNDIN

Kajsa Sundin (n. 1977) a publicat un volum de poezie, *Definition* (*Definiție*, 2007), la OEI, unde a și fost apoi angajată ca redactor al editurii și al revistei cu același nume. Împreună cu Linn Hansén a construit grupul-proiect Shark, una dintre cele mai cunoscute creații ale acestuia fiind filmul-poem *Bonjour enfance*, realizat în colaborare cu artistul video Orjan Markusson. Kajsa Sundin a publicat în România, în revista *Cuvântul*.

FLICK

Sunt deasupra plitei / cu o lingură
pun două măsuri de concentrat / sunt în supă

fusta peste genunchii / înfierbântați de cuptor

zgârietura permanentă pe călcâi / muchiile și canturile rafturilor /
îmi sprijin fruntea de colțurile rafturilor îmi ștanțează pe cap un v

acum încălzesc uleiul / u / le/ iul / o / le / o / le ... și fac
două greșeli / pregătesc sarea
și roșiile / le tai cu un cuțit mare

rana din deget în gură

conversație în curte / un bărbat spune ai văzut asta / o femeie
răspunde nu dar... undeva aici / el: o să... sac /
crănțănitul pietrișului pe ciment

văd un pin afară

zăngănit / apoi o bubuitură înfundată / poate sunetul unei uși
brusc închise / un bărbat spune aici avem un sac de gu... din nou /
chicotitul unei femei

apare un avion, îl văd, e alb și galben și zboară jos deasupra caselor
alb-gălbui / vântul prin pin

o portieră e trântită / zgomotul din curte e înecat de un motor /
urme de roți în praf / accelerează / și sunetul dispare

în tigaie o picătură / spălătorul / bipul infinitezimal al unui bec /
conversație pe casa scărilor / o femeie cântă ni na nanan ni n /
apoi spune

dacă eu, apoi tu zici, cheia

apare alt avion, la fel ca primul

o hartă pe podea în bucătărie și linoleumul e atât de fierbinte dedesubt /
pune mâinile pe podea / atât de fierbinte

harta linoleumul unghie după unghie

pe genunchi cu mâinile mele / și pielea pe fierbințeală / e aici și e aici

vârful degetului sacre coeur

linia subțire a soarelui aici

trebuie să fie drastic,
indiferent cum o faci trebuie să fie drastic,
deci spui salut dar vrei să spui altceva
ceva mai modulat și pe urmă spui ce jachetă faină
și ea spune mersi și vă oglindiți una în alta

o linie gri a respirației între gurile lor

e casa ta spune ea și arată spre vitrina din fațadă
nu sunt doar în vizită spui dar cum te cheamă spune ea și
îi zici numele și ea ți-l zice pe-al ei,
ca să vă cunoașteți

brațele lungi, întuneric între ele

sunt din nou în bucătărie și scot un polonic / torn apă într-o tigaie /
hai fierbi fierbi

privind apa

simt marginea fustei în scobitura genunchiului / zgârietura
de pe călcâi
pe linoleumul plat / fără ciorapi / fără papuci / nici o protecție
față de
suprafața de dedesubt

apa fierbe, torn praful

terci și cârnați și tai ceapa / cuțitul tăios ca o... / ketchup și salată
și unul dintre cârnați pocnește / celălalt nu

din nou afară și florile primăvăratice
se leagănă înaintea ta
spui salut
cu mâna pe sus și toate alea
dar ratezi

ornamentul mâinii, îți tragi pielea peste

acasă avem un tapet cu copaci în două planuri contrastante
zice ea, tapet cu contrast, zici, asta-i ceva

cablurile de telefon nesfârșite deasupra capului

încet înveți codurile, îți lipești urechea de ciment

trebuie să fie clar,
indiferent cum e făcut trebuie să fie clar,
îți pui mănușile și ea spune e primăvară
practic le port tot timpul îi răspunzi
și le duci la piept strâns lângă inimă

NOTE

a. Prima dată când am asistat la un film pornografic eram în genunchi, între coapsele actualului meu prieten, cu fața întoarsă spre prohabul lui. Am văzut cum i s-au umplut obrajii cu aer și cum s-au dezumflat. Avea ochii închiși. Dinspre televizorul din spatele meu se auzeau zgomotele caracteristice activității sexuale. În bucătărie, sora lui spăla vasele. Deodată, actualul meu prieten a deschis ochii și m-a privit. A zis, baby, ești atât de sexy când te uiți direct la mine.

b. Fetișul romantismului: fixația pe partea bună a poveștii amoroase. Partea negativă e astfel reprimată și la un moment dat te va înjunghia pe la spate.

c. Cineva m-a deschis într-un fel pe care nu l-am mai experimentat înainte.

d. Sexul reprezintă o încercare disperată și eșuată de a ieși din izolarea socială. Dorința sexuală, practica și obsesia ne pun în lumină eșecurile, lipsa de speranță și suferințele ascunse. Ai la activ un număr de întâlniri sexuale nefericite, nesănătoase și complexe emoțional. Probabil încerci sadomasochismul, drogurile, prostituția și altele, ceea ce numești în mod normal comportament autodistructiv.

e. Logica ultimului capitalism se exprimă pe sine ca schizofrenie, retard lingvistic și amnezie istorică.

f. Căutam ceva care să definească realitatea, să o facă mai clară și mai comprehensibilă. Îmi doream să fi fost afirmat faptul că realitatea există, că o poți exprima și că e structurată ca un sistem stabil.

g. Ce se întâmplă cu textul când omul e o mașină. Ce se întâmplă cu realitatea când textul e adevărat.

h. Câtă vreme există alienare, există spectacol. Câtă vreme există spectacol, obscenitatea e absentă. Alienarea își asumă ideea de subiect și de celălalt. Întrebarea e dacă te simți sigur sau nesigur fără filtrul reprezentării.

i. Îți ții pușca la spate doar când mergi bicicletă sau violezi.

j. Narațiunea fragmentată contribuie la stigmatizarea traumei, așa că pare să fie de o ocurență mai extremă decât este. De exemplu, narativitatea eliberează sexul de sub povara dragostei.

k. Nu e treaba ta să arăți sau să condamni acțiunile celorlalți, în schimb interesul tău e să judeci evaluări și intenții nespuse.

Căutarea greșelilor pasive, activitatea care a înlocuit acțiunea, e transformată într-un joc cu cuvintele, o examinare a conceptului. Ca să fii descoperit sau văzut, și prin aceasta arătat și prins în categorii, îți dezvolți și tu același tip de privire. Te vezi ca o victimă sau tânjești după o recunoaștere totală. Privirea auto-compătimitoare poate fi foarte ascuțită, dar e în același timp pasivă și mărginită.

l. Asta e scena dansului. Pentru că dacă asta e, o recunosc.

m. Soarele strălucea deasupra unei case mari, luminoase. În față era o piscină, unde se distra un grup de oameni. Costumele de baie ale fetelor erau foarte viu colorate și pentru că imaginea nu era de calitate, impresiile erau distorsionate. Băieți puțini, dar și ei în costume de baie foarte colorate. Am început să fantazez despre viața din jurul piscinei. Actualul meu prieten a închis televizorul și s-a așezat în fața mea.

n. Stăteam pe călcâie în fața oglinzii din hol, și am început să desfac cu grijă nasturii vestei. Erau mici răni deasupra claviculei stângi, dedesubt lipsea o bucată de piele. Mi-am ridicat mâna dreaptă înaintea oglinzii și am privit vânătaia. Cât o minge de rugby, se întindea de-a lungul brațului, pe partea din interior, de la cot până la umăr.

o. Nu e rău, e creierul care a sângerat până la moarte.

p. Apatie, nevroză, cultură. Narațiuni care se opresc și pornesc. Înțepătură, rană în țeastă, trup străin.

q. Gramatica se dezvoltă episodic pe o axă a timpului lineară și trupul se dezvoltă cronologic de la naștere la moarte. Pe parcurs, încearcă să rearanjeze timpul. Această rearanjare poate funcționa prin motoare lingvistice, discursul fiind unul dintre primele.

Discursul înțeles aici ca mediul normal pentru intersubiectivitate sau apropiere de lume.

r. Ai început să scrii adevărat. Să scrii adevărul. Te-ai oprit din vorbit.

s. M-ai atins orizontal și vertical. Sus și jos, înăuntru și în afară.

t. Fete băieți arte plăceri mâncare călătorii transport orașe design.

u. Procesul freudian recodifică trauma în trup. Face mult mai ușor pentru trup și, în prelungire, pentru creier, să se readapteze condiției traumatice.

v. Reacția trupului la traumă nu este complet cunoscută, ceea ce complică posibilitatea unui tratament adecvat pentru o serie de condiții clinice bazate pe diferite tipuri de traume. Cartografiezi conexiunile dintre răspunsurile trupului la traumă, prin circulația insuficientă a sângelui.

w. Există un limbaj, dar nu știu.

x. Mitul modern al, pe de o parte, mentalității terapiei dinamice, centrată înapoi pe creștere, în jos și în sus în inconștient, și pe de altă parte, cel al debutului sexual, cu semnul său fizic, în trup, și mentalitatea pe care debutul o creează.

y. Paradoxul logicii ca schizofrenie. Subiectul care oscilează între euforie amețitoare și retractilitate catatonică.

z. De la tată au păstrat microscopul, cleștele și dalta; instrumentele care i-au fost ca niște extensii. După moartea mamei au păstrat o rochie roșie în care părea întotdeauna foarte frumoasă. Pentru că, se gândeau ei, era foarte fericită când o purta.

aa. Enfant guerre electricite cities arts norriture paris paris a a a armani.

bb. Trupul lui producea în exces transpirație, bale și lacrimi. În același timp, vorbele pe care le spunea erau albe. Cei doi poli arată cum trauma e în corp, ca diviziune, și simultan în discurs, ca reducție.

SOIA

Luați Suedia. Luați Suedia vara și apoi luați harta Suediei. Lăsați-o să cadă de pe raftul de sus al bibliotecii. Atingeți cu arătătorul partea de sus a copertei, și trageți de ea. Lăsați-o să cadă. Lăsați-o să se deschidă la pagina 83. La Uppland. Puneți degetul pe punctul reprezentat de orașul Uppsala. Sunteți acolo.

Stați în fața atlasului. Rupeți paginile. Puneți zece pagini în fața dumneavoastră și așezați-le în ordinea pe care-o credeți cea mai potrivită. Fiți flămând. Fiți un partener. Fiți furios și poate chiar nerăbdător. Ridicați una dintre pagini. Ridicați-o la nivelul ochilor. Discerneți siluetele a două femei, doi iepuri, forma unei pere. Partenerul să vină acasă.

Luați-vă partenerul. Să fie bărbat. Puneți-vă palma pe pieptul lui și gândiți: am mai fost aici. Gândiți-vă că puneți palma pe o piațetă și fotografiați piațeta. Umpleți-o cu biciclete și iarbă. Gândiți: comportamentul meu depinde de împrejurimi. Luați împrejurimile. Apoi priviți pe fereastră și priviți cerul. Scăpați fotografia din mână.

Priviți fotografia și spuneți: în această fotografie nu văd nimic. Răsuciți-o. Spuneți: acum pot discerne siluetele a două femei, doi iepuri și forma unei pere. Purtați pantaloni scurți. Purtați un pulover cu fermoar. Camera să fie de culoarea piersicii.

Luați-vă soția. Luați mustața soției. Gândiți: cum relaționez cu asta și cu împrejurimile. Mustața să fie imensă. Gândiți: percepția mea asupra ăleia sau ăleia depinde de alea alea. Priviți-vă mâna. Priviți-o cum ține mustața. Dați-i drumul.

Luați o cutie. Pe raftul de jos e o cutie. În ea e un puzzle.

Un puzzle cu Suedia. Luați-l. Priviți-vă mâna și priviți cum tremură. Simțiți: că vă e foame. Simțiți și că sunteți agitați, încântați. Că sunteți în pragul isteriei. Întoarceți cutia. Întoarceți-o și împrăștiați piesele pe podea. Să le puteți privi căzând.

Așezați-vă. Așezați-vă ușor pe genunchi, pe genunchii ușori. Simțiți: acești genunchi nu vor decât să fie împăturiți. Pregătiți piesele. Prima spune abjecție. Pe a doua neînfricare. Pe al treilea e un alt cuvânt. Și tot așa cu al patrulea, al cincilea și al șaselea.

Urmează peisajele. Fiți atenți cu ordinea lor. Aici ordinea are cea mai mare importanță. Ridicați-vă neîntrerupt. Ridicați-vă și amintiți-vă de soție. Ridicați-vă în așa fel încât să fiți văzut.

Terminați puzzleul și întoarceți-l. În așa fel încât Suedia să fie cu fața în jos. Urmăriți contururile întunecate dintre piese. Urmăriți suprafețele gri-maronii, scămoase, dintre contururile negre. Puneți-vă degetul acolo. Ăsta e puzzleul.

Acum, deschideți-vă perspectiva. Vreți undeva. Vreți peste graniță.

Luați Finlanda. Vreți să mergeți în Finlanda. Luați Finlanda și războiul finlandez de iarnă. Știți cum a fost. A fost război.

O pastilă numită război. Înghițiți-o. Luați-o în dinți și simțiți cum se răspândește războiul în trup. Spuneți: știu cum e tânjesc după Finlanda tânjesc după Karelen tânjesc după moștenirea rusească tânjesc după bărbatul care vine cu un cuțit. Spuneți: vreau ca războiul să mă ia cu el. Așezați-vă. Așezați-vă pe covor înaintea amintirii războiului și așteptați-o să mărșăluiască în dumneavoastră. Deschideți-vă fermoarul. Arătați-vă cravata. Deschideți și arătați tot ce aveți. Simțiți cum vine războiul. Puneți-vă palma pe covor și lăsați-l să vi se urce pe mână.

Acum vine războiul și frigul, spuneți: da, simt cum vine. Când vine războiul, tristețea vine. Și când tristețea vine, tristețea a venit. Priviți imaginile. Începe marșul.

Luați-vă marșul. Faceți din el o istorie. Luați-vă istoria. Copiați-o. Scrieți: casa mea, grădina mea, prietenii mei. Scrieți: părinții mei. O istorie ar putea fi: numiți-mă unul de-al vostru. O istorie ar putea fi: am cicatrici groase.

Scrieți: istoria mea a început într-o dimineață devreme când soarele strălucea. Așezați-vă să puteți fi văzut.

Stați în chiloți, cu picioarele încrucișate. Scrieți: în timpul scrisului am devenit legitim, ca și cum „eu" ar exista. Scrieți: Prima oară când am dormit în casa mea un câine a lătrat pe stradă.

Rescrieți-vă istoria. Istoria mea a început în 1997. Atunci toate au căzut pe locurile lor. Bucătăria, planta în dormitor, grămada de pantofi în hol. Asta e istorie. Scrieți: când am luat prima oară micul-dejun în casa mea, am avut pâine tare și castraveți.

Scrieți: istoria mea s-a sfârșit în 1997. Atunci toate au căzut pe locurile lor și s-au spart. Scrieți: vreau să mă numiți unul de-al vostru. Important e chiar să scrieți. Era în 1005, aveam un loc în tren. Asta e istorie.

Nu. Înlăturați totul. Înlăturați tot ce e linie sau structură. Aliniați cafeaua și sucul de portocale și felul în care vă mișcați și felul în care vă duceți la culcare. Puneți-le pe un rând lung. Piațetele și dungile și cum îți speli dinții. Punctele. Înlăturați patternurile. Luați rândul și uitați-l. Acum.

Copiați. Copiați: suntem fetele găunoase, cu capetele pline de paie. Suntem fetele rigide, cu spatele drept și ochi lucioși. Voci găunoase, fără sens. Șoptiți ca vântul în iarbă.

din volumul *Definition* (2007)

traducere de Dan Sociu

PÄR THÖRN

Pär Thörn (n. 1977) a debutat in 2002, perioadă în care lucra ca poștaș, cu volumul *Kändisar som jag har delat ut post till* (*Vedete cărora le-am dus poșta*). Între timp a mai publicat nouă volume de versuri și proză, unul dintre acestea constând în sortarea alfabetică a cuvintelor care apar în romanul *Camera stacojie* de August Strindberg.

A fost unanim remarcat de presă pentru originalitate, principalul cotidian suedez, *Dagens Nyheter*, numindu-l în 2008 „cel mai important scriitor al Suediei în momentul de față".

Pär Thörn este și artist performativ.

Peisaj
(fragment)

Gunoi.
Unghie.
Piatră.
Lac.
Urme de animal.
Corp de bărbat.
Copac.
Mișcare.
Iarbă.
Zdrențe de haine.
Nisip.
Copac.
Foc de tabără.
Molid.
Craniu de animal.
Variație.
Stâncă.
Frunze.
Unghie.
Craniu de animal.
Casă.
Nisip.
Stâncă.
Cântec de pasăre.
Lac.
Prundiș.
Nisip.
Piatră.
Copac.
Cioburi de sticlă.
Piatră.
Frunze.
Corp neidentificabil.
Copac.
Copac.
Mișcare.
Corp neidentificabil.
Stâncă.
Hartă.
Casă.
Corp de bărbat.
Copac.
Sunet imperceptibil.
Gunoi.
Iarbă.
Semn de circulație.
Deschidere.
Copac.
Foc de tabără.
Sunet.
Copac.
Gunoi.
Gunoi.
Gunoi.
Sunet imperceptibil.
Piatră.
Copac.
Piatră.
Stâncă.
Piatră.

Piatră.
Copac.
Copac.
Mână.
Pasăre.
Sunet imperceptibil.
Copac.
Chitanță.
Copac.
Foc de tabără.
Piatră.
Bucăți de piele.
Copac.
Urme de animal.
Pământ.
Frontieră.
Piatră.
Resturile unui picnic.
Lac.
Corp de bărbat.
Piatră.
Cântec de pasăre.
Senzație.
Piatră.
Iarbă.
Zdrențe de haine.
Supă.
Nisip.
Copac.
Foc de tabără.
Peșteră.
Craniu de animal.
Lumină.
Speranță.
Copac.
Lac.
Iarbă.
Copac.
Drum.
Liniște.
Iarbă.
Întuneric.
Muc de țigară.
Molid.
Cioburi de sticlă.
Foc de tabără.
Paznic.
Deschidere.
Liniște.
Piatră.
Gunoi.
Molid.
Iarbă.
Sunet.
Chitanță.
Ușă.
Copac.
Zăpadă.
Craniu de animal.
Molid.
Iarbă.
Deschidere.
Corp de femeie.
Corp de bărbat.

Stâncă.
Piatră.
Piatră.
Urme de om.
Urme de animal.
Corp de bărbat.
Semn de circulație.
Iarbă.
Ploaie.
Om.
Corp de bărbat.
Molid.
Sunet imperceptibil.
Drum.
Zdrențe de haine.
Semn de circulație.
Mână.
Frontieră.
Pământ.
Nisip.
Gunoi.
Nisip.
Pământ.
Pământ.
Corp.
Mână.
Copac.
Copac.
Ulm.
Nisip.
Corp neidentificabil.
Stejar.
Stejar.
Ură.
Stâncă.
Vânt.
Chiciură.
Copac.
Urme de om.
Urme de animal.
Casă.
Corp de bărbat.
Copac.
Sunet imperceptibil.
Furculiță.
Gunoi.
Urme de om.
Deschidere.
Copac.
Prundiș.
Pământ.
Cuțit.
Cuțit.
Corp de bărbat.
Gunoi.
Liniște.
Iarbă.
Furculiță.
Paznic.
Deschidere.
Urme de om.
Molid.
Deschidere.
Muc de țigară.

Sandviș.
Lac.
Corp neidentificabil.
Corp de bărbat.
Copac.
Fecale.
Coasă.
Gunoi.
Iarbă.
Piatră.
Corp de bărbat.
Stâncă.
Copac.
Roi de albine.
Lumină.
Furculiță.
Zăpadă.
Jăratic.
Copac.
Prundiș.
Rotulă.
Nisip.
Piatră.
Paznic.
Praf.
Nisip.
Urme de animal.
Cântec de pasăre.
Pin.
Copac.
Copac.
Corp neidentificabil.
Prundiș.
Copac.
Urme de animal.
Cântec de pasăre.
Pin.
Urme de om.
Mișcare.
Cadavru.
Tensiune.
Mână.
Copac.
Copac.
Vânt.
Nisip.
Groapă.
Copac.
Zăpadă.
Gunoi.
Molid.
Iarbă.
Ruină.
Pământ.
Liniște.
Distanță.
Drum.
Paznic.
Copac.
Liniște.
Deschidere.
Insulă.
Senzație.
Lac.

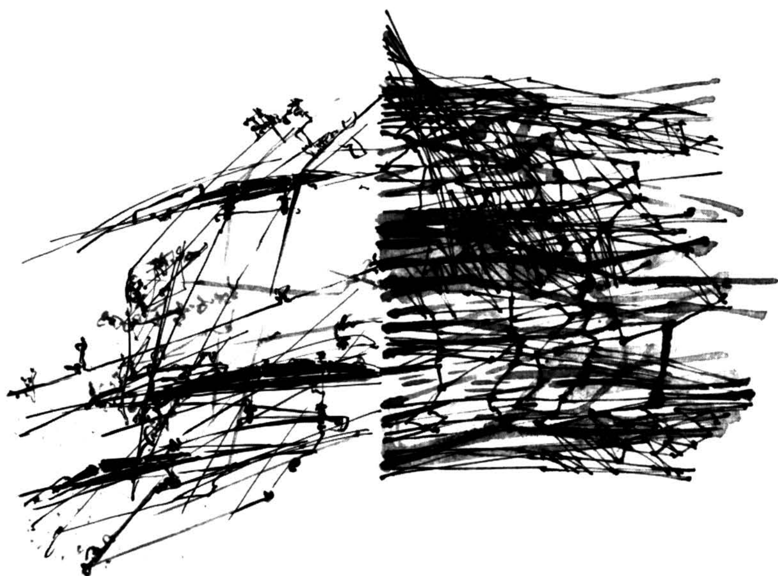
Chiciură.
Insulă.
Craniu de animal.
Molid.
Bucăți de piele.
Rotulă.
Mișcare.
Piatră.
Sunet.
Liniște.
Urme de animal.
Copac.
Pârâu.
Bucăți de piele.
Pământ.
Ulm.
Urme de animal.
Femur.
Molid.
Pachet de țigări.
Craniu de animal.
Chiciură.
Copac.
Urme de om.
Iarbă.
Inimă.
Copac.
Lac.
Jăratic.
Casă.
Medicamente.
Stâncă.
Copac.
Sunet imperceptibil.
Cazma.
Stâncă.
Copac.
Om.
Scaun.
Stâncă.
Piatră.
Dinți.
Flegmă.
Pământ.
Pământ.
Dinți.
Roi de albine.
Prundiș.
Fum.
Ură.
Molid.
Pământ.
Groapă.
Piatră.
Cărare.
Piatră.
Întuneric.
Hohot.
Sunet imperceptibil.
Copac.
Ostaș.
Secure.
Iarbă.
Ulm.

Albeață.
Copac.
Pachet de țigări.
Cadavru.
Casă.
Scaun.
Stâncă.
Furculiță.
Nămol.
Copac.
Gloanțe.
Molid.
Sunet imperceptibil.
Sânge.
Pulbere.
Corp neidentificabil.
Gloanțe.
Casă.
Copac.
Piatră.

Piatră.
Ostaș.
Om.
Iarbă.
Ciment.
Pământ.
Corp de bărbat.
Molid.
Corp neînsuflețit.
Revolver.
Strat de praf.
Cărare.
Ostaș.
Corp neidentificabil.
Copac.
Cal.
Corp neînsuflețit.
Molid.
Cadavru.
Cadavru.

[...]

traducere de Aura Maru

DAVID VIKGREN

David Vikgren (n. 1975) este poet, dramaturg, regizor și critic literar. Recent și-a publicat cel de-al cincilea volum de versuri, *Folkmun* (*Gura lumii*, 2011), întâmpinat cu entuziasm de critica literară suedeză. Poezia lui David Vikgren este ancorată în contextul și dialectul zonei Norrbotten, din nordul Suediei, unde s-a născut autorul.

Este laureatul mai multor premii, printre care Premiul Gerard Bonnier pentru literatură tânără, decernat de Academia Suedeză (2008).

O selecție din versurile lui David Vikgren a apărut în 2005 în antologia *Un pod peste Europa: tineri poeți din Suedia*, în traducerea lui Dan Shafran. Poemele lui au mai fost traduse în limbile ucraineană și arabă.

Cuvinte

Așa cum se povestește într-o scrisoare, zăpada se va topi curând. întreaga zonă se extinde mai departe într-o cu totul altă epocă decât cea a micilor antreprenori. sunt prezentați cu un chip, un nume și o adresă. nu ca niște individualități cu responsabilități proprii, ci ca un grup. un cerc din ce în ce mai larg, cu toate rebuturile umane pe care le implică. treci pur și simplu la următoarea bucată de pământ de pe care zăpada s-a topit, o întindere care și-a meritat cândva numele. pădurile dese ne apărau de vântul înghețat.

totul se schimbă. în prima zi m-am așezat în mașina de tuns iarba și am făcut câteva ture. e deja un motiv suficient pentru a analiza puțin povestea asta. la primăvară ne va întâmpina o plajă lungă și noroioasă. de-a lungul anilor s-a transformat într-o legendă întunecată. se umflă în jurul unei stații de benzină, a unei alimentare și a unei căsuțe roșii, o linie moartă în marele joc economic[3]. tocmai asta e problema. eram cel mai mare dintre copii și am aprins un foc.

după multe strădanii, sunt gata să încep. frânghia, deși e nouă, de anul ăsta, se rupe ușor de piatră. asta se repetă o dată pe săptămână. aveam un singur lucru în minte, dacă nu suntem prea obosiți poate vom izbuti să le cărăm cu mâinile noastre. vara ne mutăm de colo-colo. colonizarea sprijinită de stat continuă. an după an. acolo unde renii au fost scoși la păscut, lângă baraj. de fapt, nimic din toate astea n-a fost spus. anul trecut a și dispărut.

[3] Esența unei localități suedeze.

catrafuse descărcate în noroi, mlaștini parcelate. în sensul ăsta, sper că golul va putea fi umplut de carte. nimeni nu lovește un cal singuratic. apa împresurând anii, modelând oamenii, atât de adânc sunt înrădăcinate în noi resursele locului. care joacă un rol atât de important în această poveste. o perioadă bună în ținutul pădurilor. ai impresia că citești printre rânduri. mai bine mor decât să, dar mai bine trăiesc. le vine și lor rândul.

zăpada se topea de ceva vreme, mentalitatea mercantilă a comercianților nu se răspândise prea tare. se luaseră de noi, spuseseră lucruri de neînțeles. poate pentru că animalele nu vor să-mi facă rău. condițiile sunt cam aceleași și în alte părți. oamenii și animalele au obosit, programați pe scară largă în era capitalismului. cu toate astea, s-au încăpățânat să existe în continuare. peste tot prin lume, lacuri cu pământ necultivat în jur. iar casa mea n-a fost niciodată așa de curată. sper că va apărea cineva care s-o arunce în aer.

curând am început să adunăm rămurele uscate. au trebuit să renunțe la locul acela. unii din ținuturile mai joase, alții la câțiva kilometri de aici, iar alții au luat ce-au avut la îndemână. eu nu dau mâna, fiindcă după aceea trebuie să mă spăl mult și cu grijă. erau un tip și o tipă care aveau împreună trei copii și o casă. și țipau că o să vadă ei pe dracu. ar fi trebuit să mergem și să le dăm o mână de ajutor, ca să nu-i inunde lacul. atunci am înțeles că vine iadul pe pământ.

lacul era mic și înghețat. probabil că s-a întâmplat din cauza dezbinării și a neînțelegerii. într-un capăt al locului. ca o gaură săpată de un câine sau de un șobolan. oale, crengi, bușteni s-au dus în jos. niște boxe împrăștiau obscenități înregistrate despre mama mea moartă, amestecate cu amenințări și bolboroseli de

bețivan finlandez. s-au dus și unelte și haine pline de noroi. eram o fetiță de zece ani. proletarii radicali și micii fermieri au rămas surprinzător de calmi în tot timpul ăsta. ne voiau acolo.

fie că e asta sau cealaltă, întotdeauna e ceva. eram un copil într-un trup de bărbat când am alergat să aduc toporul. trebuia să ne arătăm umili, să învățăm de la țărani cum să săpăm pământul și să furăm șmecheriile analfabeților, viața lor e mai scurtă decât cea pe care o aveam acasă. când îi îngrijeam, nu era nevoie de niciun ritual de spălare. înainte ca viscolul să se întețească prea tare și zilele să devină prea scurte, suntem conduși într-o fundătură în care n-avem încotro, trebuie să ne lăsăm unii în grija altora. cu siguranță, vremea intelectualilor a trecut.

să nu fii niciodată crezut, și nici măcar să nu știi să scrii. am fost un ajutor de nădejde pentru părinții mei, cum stăteam încălțat cu cizmele lapone și mă uitam neîncrezător la aparatul de fotografiat. tot satul, în lung și-n lat. din câte văd, n-a fost nicio coincidență. mă bântuie naivitatea aceea pe care o aveam. un lac de acumulare și un depozit conțin o mare cantitate de apă, acolo ne puteam spăla fără ajutor. era să cad când am auzit numele. e un modus operandi al familiei noastre. ceva care indică o societate foarte bine organizată.

nu e treaba mea să prescriu aici ce formă ar fi trebuit să ia apoi acțiunea, soarele era deja în înaltul cerului. era ușor să ajungem acolo și să ne asigurăm că totul e în ordine. le stă în fire să dea de necaz. o zi însorită e cu siguranță frumoasă, dar nu te simți o parte a societății. pentru noi nu există nimic altceva decât viața, fără ea ești mort. și silit să iei totul de la capăt încă o dată. ce altceva îți mai rămâne decât să arunci cu pietre.

mlaștini cu muri pitici, pășunile au dispărut. trebuie să renunțăm la ceva ca să obținem altceva, uneori ce e pierdut pierdut rămâne pe veci. din casa lor s-a răspândit zvonul. o înțelegere dinăuntru a ceea ce înseamnă creșterea nivelului apei. în urmă au rămas mesteceni costelivi, care nu oferă nici adăpost, nici altceva, o putere care se naște dintr-o furie zăgăzuită, picătura care umple paharul. există o explicație la întrebarea de ce lucrurile devin ceea ce sunt. am petrecut o noapte liniștită în casa aceea.

au scufundat zone întinse. în sfârșit, au reușit să le sufoce. acum mama putea sta liniștită, avea și ea timp de odihnă. o țeavă, un strigăt de ajutor. în pădurea odată vie. medii inumane care strivesc individul. vara dau ocol curții și șterg urmele de tălpi și de copite. însă nimeni n-a pomenit nimic de nicio furtună, cuvintele nu erau de ajuns, sincere și blânde cum trebuie să fie, astfel încât pânza de cort să nu aibă de suferit. nu i-am căutat niciodată, au fost pur și simplu acolo.

din volumul *Folkmun* (2011)

Noduri

Baza
Se distribuie cozi de mături
Miros de mâini
Păr drapat
Cârlige prinse în chingi
Traversează granița
În republica bunăstării

*

Suma vibrațiilor
Imanență
Garduri Gunnebo
Labe lucioase de animal
Lopeți galbene de plastic
Un cor de voci curate
Un bandaj contorsionat

*

Zăngănit de puști
Perforează punctul de joncțiune
Praf pixelat
Absențe acumulate se adună
Detașamente înghesuite în guri de ventilație
Polen
Pici

*

Scoate-ți curelele
Ieși din bandaje
Pungi de plastic de jur împrejur
Mama se încolăcește
Diminutive
E atât de moale
De fragilă

*

Plăci de granit
În imensa hală a nopții
În unghi ascuțit
Sunt evacuate
Secvențe calde de aer
Înghițituri de aer
Gâtlejuri ca niște fortificații

*

Rădăcina unui complot
Locuim o cavitate
Punem bazele unei construcții
Apropie-te copile
Vine tata cu lopata
Își trage fermoarul
Își scoate bandajele

*

Ploaia
Se ascute
Degete încleștate
Pe mânerul cuțitului scrijelind hârtia
Scoruș
Micul mănunchi de pustule
Strălucitoare

*

Ne stă atât de bine în lesa câinelui
Ne săpăm groapa
În vecinătatea unei parcări
Grămezi de cărucioare
Contorsionate ostentativ
Fiecare cu un nume
Fiecare marcându-și teritoriul cu dejecții

*

Un scâncet
Melismatic urcă din subsol
Grupe de mușchi
Insolente ostentative
Apropie-te copile
Strecoară-te acum
Sub aceste bandaje

(inedit)

traducere de Domnica Drumea

Poeții și traducătorii români

Rita Chirian (n. 1982) a publicat volumele de poezie: *Sevraj* (2006), pentru care a primit Premiul Național „Mihai Eminescu" pentru debut, și *poker face* (2010, premiul Uniunii Scriitorilor din România, filiala Sibiu). A tradus din limba franceză romane de J.M.G. Le Clézio și Maurice G. Dantec. Poemele sale au fost traduse în engleză, germană, suedeză. Este profesoară de limba și literatura română în Sibiu.

Dan Coman (n. 1975) a debutat în volumul colectiv *Camera* (1995), alături de Marin Mălaicu-Hondrari și Florin Partene. Pentru prima sa carte, *Anul cârtiței galbene* (2003, 2004), a primit cele mai importante premii pentru debut din România: Premiul Național „Mihai Eminescu" și Premiul Uniunii Scriitorilor, critica remarcându-i forța vizionară și originalitatea. Următoarele sale cărți l-au impus ca pe un poet de prim-plan al generației 2000: *Ghinga* (2005), *d great coman* (antologie, 2007), *Dicționarul Mara* (2009, Premiul Radio România Cultural pentru poezie) și romanul *Irezistibil* (2010) fiind aclamate aproape unanim.

Domnica Drumea (n. 1979) a absolvit Facultatea de Litere (română-engleză) la București, fiind unul dintre membrii fondatori ai cenaclului și ai revistei „Fracturi". A debutat cu volumul *Crize* (2003, Premiul Asociației Scriitorilor din București), după ce anterior fusese prezentă în volumul colectiv *40238 Tescani* (2000). A doua sa carte, *Not for sale* (2009), a confirmat-o ca pe una dintre cele mai autentice voci ale generației sale. De asemenea, Domnica Drumea a tradus din limba engleză volume de Tennessee Williams, Carson McCullers, Charles Bukowski, Michel Faber etc.

Teodor Dună (n. 1981) a debutat cu *Trenul de treieşunu februarie* (2002), pentru care a primit Premiul Naţional „Mihai Eminescu" pentru debut, cartea fiind recomandată în prefaţă de către Mircea Ivănescu. După absolvirea Facultăţii de Litere din cadrul Universităţii Bucureşti, a mai publicat volumele *Catafazii* (2005) şi *De-a viul* (2010), ce l-au impus ca pe un lider al filierei vizionare din poezia anilor 2000. Lecturi în România şi în spaţiul german, unde a avut în 2010 o bursă de creaţie la Akademie Schloss Solitude.

Gabi Eftimie (n. 1981) a fost una dintre primele voci care anunţau o schimbare de paradigmă în poezia debutanţilor de după 2000, prin debutul său, *ochi roşii polaroid* (2006), volum care a câştigat Premiul de debut al revistei *România literară*. O parte dintre poemele ei au fost introduse în diverse proiecte de artă vizuală. A tradus mai multe cărţi din germană şi engleză, printre care *Secolul meu* de Günter Grass, *Schilf* de Juli Zeh şi *Adevărul despre Sascha Knisch* de Aris Fioretos.

Adela Greceanu (n. 1975) a debutat cu *Titlul volumului meu, care mă preocupă atât de mult...* (1997, Premiul pentru debut al Asociaţiei Scriitorilor din Sibiu), urmat de alte două volume de proze poetice: *Domnişoara Cvasi* (2001) şi *Înţelegerea drept în inimă* (2004). În 2008 a publicat romanul *Mireasa cu şosete roşii* (2008). Adela Greceanu a susţinut numeroase lecturi (Viena, Berlin, Leipzig, Medana, Göteborg, Stockholm, Uppsala, Atena, Istanbul), iar textele sale au fost traduse în germană, engleză, suedeză, slovenă, greacă, turcă, albaneză. În prezent realizează emisiunea de literatură „Noua revistă vorbită", la Radio România Cultural.

Marius Ianuș (n. 1975) a fost membru al cenaclului „Litere" condus de Mircea Cărtărescu, debutând în volumul colectiv *Ferestre '98* (1998). A mai participat la volumul experimental *40238 Tescani* (2000). A înființat și condus revista și cenaclul „Fracturi" (fiind, alături de Dumitru Crudu, coautorul Manifestului Fracturist). A publicat volumele *Manifest anarhist și alte fracturi* (2000); *Ursul din containăr – un film cu mine* (2002); *Hârtie igienică precedată de Primele poezii* (2004); *Dansează Ianuș* (antologie, 2006) și *Ștrumfii afară din fabrică!* (2007, Premiul pentru poezie al revistei *Cuvântul*). În 2010 și-a repudiat toate scrierile anterioare, scriind pe blogul său: „Îmi cer iertare tuturor celor cărora versurile mele de până acum le-au fost prilej de sminteală și iau păcatele la care i-au împins vorbele mele scrise și spuse pe alți oameni asupra mea."

Doina Ioanid (n. 1968) a absolvit Facultatea de Litere a Universității București în 1995. A publicat în volumele colective *Ferestre '98* (1998) și *40238 Tescani* (2000). A debutat individual cu un volum de poeme în proză, *Duduca de marțipan* (2000), căruia i-au urmat volumele *E vremea să porți cercei* (2001), *Cartea burților și a singurătății* (2003), *Poeme de trecere* (2005) și *Ritmuri de îmblânzit aricioaica* (2010). Poemele sale au fost traduse în franceză, maghiară, turcă, slovenă, neerlandeză. A tradus din limba franceză mai multe cărți, printre care *Vara, la zece și jumătate seara* de Marguerite Duras și *Într-o noapte fără lună*, de Dai Sijie. Este secretar de redacție la revista *Observator cultural*.

Claudiu Komartin (n. 1983) a debutat cu *Păpușarul și alte insomnii* (2003, 2007), care a primit Premiul Național „Mihai Eminescu" pentru debut. Au urmat *Circul domestic* (2005), volum premiat de Academia Română, și *Un anotimp în Berceni* (2009, 2010). Claudiu Komartin a tradus poezie (Matthew Sweeney, Roberto Bolaño, Ivan Hristov etc.) și patru romane din limba franceză (J.M.G. Le Clézio, Philippe Claudel, Tahar Ben Jelloun). Coautor al textelor ce stau la baza piesei *Deformații*, montată în 2008 la București, al scenariului piesei *Trișez cu viața* (2010) și al antologiei *Cele mai frumoase poeme din* 2010 (2011, împreună cu Radu Vancu). Din 2010 este redactor-șef al revistei *Poesis internațional* și al Casei de editură Max Blecher.

Aura Maru (n. 1990) a absolvit liceul „Mihai Eminescu" din Chișinău și a făcut parte din colegiul de redacție al revistei *Clipa*. A condus cenaclul „Iulia Hasdeu" din Chișinău, iar în prezent studiază în Germania, după un an la Facultatea de Litere a Universității București. Aura Maru este una dintre cele mai sigure voci ale ultimului val de poeți basarabeni, prin care poezia română contemporană își consolidează câteva dintre principalele direcții afirmate în ultimele două decenii.

Dan Sociu (n. 1978) a ajuns cunoscut foarte devreme ca unul dintre cei mai talentați tineri poeți ai generației sale, remarcându-se în grupul ieșean Club 8. Prezent în antologiile *Club 8 Poetry* (2001), *Ozone friendly* (2002) și *hat jemand etwasgefragt* (2003), Sociu a debutat cu placheta *Borcane bine legate, bani pentru încă o săptămână* (2002), pentru care a primit Premiul Național „Mihai Eminescu" pentru debut, volum reluat doi ani mai târziu în *Fratele păduche* (2004), cu 18 poeme inedite.

Ulterior, a publicat *cântece eXcesive* (2005), pentru care i s-a decernat Premiul pentru poezie al Uniunii Scriitorilor din România, și *Pavor nocturn* (2011), precum și romanele *Urbancolia* (2008) și *Nevoi speciale* (2008). Prezent în antologia *New European Poets* (2008), a tradus în limba română câțiva mari scriitori de limba engleză ai secolului trecut (Charles Bukowski, Jack Kerouac, Seamus Heaney, E. E. Cummings).

Răzvan Țupa (n. 1975) a debutat cu volumul *Fetiș* (2001), pentru care i s-a decernat Premiul Național „Mihai Eminescu" pentru debut. Doi ani mai târziu, cartea a apărut într-o ediție revăzută sub titlul *Fetiș – o carte românească a plăcerii*. A mai publicat volumul *Corpuri românești* (2005). A făcut parte din nucleul cenaclurilor „Fracturi" și „Euridice". Cunoscut jurnalist cultural, a fost redactorul-șef al revistei *Cuvântul* (2006-2008) și a organizat, între 2005 și 2010, seria de întâlniri și lecturi „Poeticile cotidianului". Autor al documentarului *poezie. puterea* (2009), prezentând „24 de poeți noi", Răzvan Țupa a fost unul dintre cei mai activi publiciști ai anilor 2000 și a avut lecturi la Paris, Berlin, Roma, Praga, New York. Coautor al textelor ce stau la baza piesei *Deformații* (2008).

Alexandru Vakulovski (n. 1978) este un poet și prozator român născut în Basarabia. S-a remarcat prin scriitura dură, cu limbaj licențios, şi prin faptul că interdicția de ședere în România pe care a primit-o în 2009 a stârnit solidaritatea unui număr impresionant de personalități culturale care au determinat autoritățile să urgenteze procedurile de acordare a cetățeniei române. A publicat patru romane, un volum de teatru și trei volume de poezie (*Oedip regele mamei lui Freud*, 2002; *TU*, împreună cu Mihail Vakulovski, 2002; *ecstasy*, 2005).

Radu Vancu (n. 1978) a absolvit Facultatea de Litere din Sibiu, unde este în prezent lector universitar. Lucrarea sa de doctorat, *Mircea Ivănescu. Poezia discreției absolute* (2007) a devenit una dintre exegezele critice esențiale asupra operei lui Mircea Ivănescu. A debutat cu placheta *Epistole pentru Camelia* (2002), căreia i-au urmat *Biographia litteraria* (2006), *Monstrul fericit* (2009), *Sebastian în vis* (2010, Premiul revistei *Observator cultural*; Premiul Uniunii Scriitorilor, filiala Sibiu) și *Amintiri pentru tatăl meu* (2010). Coautor al antologiei *Cele mai frumoase poeme din 2010* (2011, împreună cu Claudiu Komartin). Pregătește o antologie de poeme alese ale lui John Berryman, *Cântece vis*. Este redactor al revistelor *Transilvania* și *Poesis internațional*.

Elena Vlădăreanu (n. 1981) este licențiată în Litere la Universitatea București cu o lucrare despre literatura suprarealistă (2005). A debutat publicistic în anul 2000, iar în volum în 2002, cu *Pagini* (volum reeditat în 2003), carte apărută într-o valoroasă colecție de poezie, câștigând concursul de debut „Aurel Dumitrașcu". Au urmat: *Fisuri* (2003), ce relua placheta samizdat *Din confesiunile distinsei doamne M* (2001); *Europa – zece cântece funerare* (2005) și *Spațiu privat* (2009). A frecventat cenaclurile „Fracturi" și „Euridice". Unul dintre cei mai activi scriitori și jurnaliști culturali, Elena Vlădăreanu realizează din 2006 la radioul public emisiunea de actualitate culturală „Timpul prezent".

Cuprins:

Casa de editură Max Blecher
Bistrița, str. Mihai Eminescu, nr. 3, sc. A, ap. 9
tel: +40 (0) 723 572 332 / +40 (0) 765 257 097
e-mail: casadeeditura@maxblecher.ro
http://maxblecher.ro/

„Dincolo de panorama poeziei suedeze din ultimul deceniu pe care o configurează textele celor cincisprezece poeți din *Colonia poetică*, este o primă ocazie de a-i vedea la lucru, în calitate de traducători, pe câțiva dintre cei mai cunoscuți și mai bine cotați autori ai « Generației 2000 ». Fiecare dintre poeții români care și-au împrumutat voit-nevoit vocea « perechilor » lor suedeze este prezent în această carte care adună pentru prima oară o sumă de personalități extrem de diferite și de greu de strâns laolaltă. *Colonia poetică* este în mare măsură meritul lor.

Să-i ascultăm."

Claudiu Komartin

ISBN 978-606-92702-6-4

20.00